

ч. 4 (188) 2017

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ

Запорукою нашої вічної живучості, нашої єдності і спаяності є найглибші основи нашого Руху, наша, в наших серцях вічно жива, Пластова Ідея.

Атанас Фіголь

(з наказу Головної Пластової Старшини з приводу відкриття Ювілейного Свята Весни)

Учасники відзначення 105-ліття першої Пластової Присяги. Львів, 8 квітня 2017 р. / Фото Тараса Щепаняка

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

PLASTOVY SHLIAKH

Реєстраційне свідоцтво KB №2821 від 12 грудня 1996 року.
Видається щоквартально

© Видає Головна Пластова Булава. Відповідальний за випуск —
пл. сен. Юрій ЛЕСЬКІВ

4 (188) 2017

пл. сен. Юрій ЛЕСЬКІВ
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
РЕДАКЦІЯ:
пл. сен. Любомир ОНИШКЕВИЧ
пл. сен. Лариса ОНИШКЕВИЧ
СПІВРЕДАКТОРИ
ст. пл. Тетяна ЛУЩЕНКО
АДМІНІСТРАТОР В УКРАЇНІ
пл. сен. Ольга СВДЗИНСЬКА
МОВНИЙ РЕДАКТОР
к. і. н. Андрій СОВА
ст. пл. скоб Тарас ЩЕПАНЯК
ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЇ
пл. сен. Мирон БАБ'ЮК
АДМІНІСТРАТОР
ст. пл. вірл. Марічка ПАВЛИШАК
МИСТЕЦЬКЕ ОФОРМЛЕННЯ

АДРЕСИ АДМІНІСТРАЦІЇ

В УКРАЇНІ:
Пластовий шлях, Тетяна Луценко
а/с 104, м. Київ, 04111, Україна
luchtchenko@gmail.com
В ДІЯСПОРІ:
Plastovy shliakh, Myron Babiuk
737 Ulana Lane, Webster, NY 14580-9164, USA
585-872-4263, printmyron@gmail.com

АДРЕСИ ДЛЯ ЛИСТІВ

В УКРАЇНІ:
Пластовий шлях, Юрій Леськів
а/с 92, м. Самбір Львівської обл., 81400, Україна
тел. 067-921-7012
plast.shliakh@gmail.com
В ДІЯСПОРІ:
Plastovy shliakh, L. Onyshkevych
5842 Wyndham Circle N., #105 Columbia, MD 2144
tel. 410-740-1323
onyshlub@aol.com

Статті, підписані прізвищем, псевдонімом, ініціалами автора, відбивають погляди автора, які не завжди збігаються з думками редакції чи пластового проводу і не конечно є офіційною позицією організації Пласт. Редакція застерігає за собою право виправляти мову, стиль, а часом скорочувати надіслані статті та відсилати авторам до зміни ті листи, які, на думку редакції, могли б бути для когось образливими. Використання матеріалів, в тому числі й ілюстрацій, є дозволене за умови посилання на журнал «Пластовий шлях».

Просимо читачів вчасно повідомляти про зміни адреси у відповідні адміністрації. Журнали, які повернулися не з вини адміністрації, висилатимемо вдруге на нову адресу тільки за додаткову платню.

© ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ №4 (188) 2017
З усіма питаннями щодо поширення журналу звертатися в редакцію.
Електронна пошта: plast.shliakh@gmail.com

На першій сторінці обкладинки —
учасники Ювілейного Свята Весни 1947 року пл. сен. Іриней Юрчук, ЛЧ, з Ньюарку (США) та пл. сен. Марта М'ялковська з Мюнхена (Німеччина)
запалюють ювілейну ватру під час ЮМПЗ 2017.
Околиці Кенігсдорфу, 13 серпня 2017 р.
Фото Андрія Зварича

ЗМІСТ

ВІД РЕДАКЦІЇ

- 5 **Юрій Леськів**
В дорозі до спільної мети

ОФІЦІЙНЕ

- 6 Гасло Пласту на 2018 рік
7 Пласт і УГКЦ підписали Меморандум про співпрацю

ДУМКИ СТАРОГО ВОВКА

- 8 **Старий Вовк**
Чи потрібно Пластові вибрати нового Начального Пластуна?

НАЧАЛЬНІ ПЛАСТУНИ

- 10 Грамота про вибори і пост Начального Пластуна
13 Головна Пластова Рада розпочала підготовку до виборів Начального Пластуна

З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

- 14 **Оксана Бачинська Тарасюк**
Курінь УПС ч. 2 «Ті, що греблі рвуть» відбув Раду-Вир
16 **Оксана Шевчук**
Оселя «Волошки» відкрита для заходів усіх пластових осередків
18 **Медія-центр ЮМПЗ 2017**
На ЮМПЗ з'їхалось близько семи сотень пластунів
25 **Нестор Яворський**
І ще одна незабутня сторінка із життя пластового
27 **Медія-центр ЮМПЗ 2017**
Організація зустрічі. Відповідальні особи
28 Головна Пластова Булава складає щиру подяку

БУТИ ВІРНИМ УКРАЇНІ

- 29 **Владислав Мальков**
У Кременчуці пластуни створили величезний мурал, присвячений військовим на Сході

З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

- 30 **Оксана Закидальська**
Все розпочалося в Ерлангені
31 **Ярослава Слиж-Панчук**
Те, що зродилось у нашому серці...
33 **Христя Санторе**
Слідами попередниць

ПЛАСТОВІ ПОСТАТІ

- 34 **Богданна Блаженко Титла**
Єпископ пл. сен. Гліб Лончина, ЛЧ, «Целібат»

ОГЛЯДИ І ПОГЛЯДИ

- 38 Новинка від видавництва «Свічадо»

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

- 43 Ювілейна Зустріч: враження членів проводу

ПЛАСТОВА ІСТОРІЯ

- 45 **Ярослав Ликтей**
Спомин з Ювілейного Свята Весни 1947 року

НА ВІЧНУ ВАТРУ

- 51 о. Л. Голдейд
52 Я. Ставничий, О. Качмарський
53 Я. Соколик

ПЛАСТОВА ФІЛАТЕЛІЯ

- 55 **В'ячеслав Стебницький**
Філателістичні видання ЮМПЗ 2017

Посмішки новачок і новаків —
незабутня окраса ЮМПЗ 2017
Фото Андрія Зварича

пл. сен. Юрій Леськів, СМ
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В ДОРОЗІ ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ

Дорогі читачки й читачі!

Цього року наш редакційний колектив підготував, як і було заплановано, чотири числа журналу. Таким чином, «Пластовий шлях» зробив і свій скромний внесок у пластовий літопис, описавши низку важливих подій з життя пластунів по різних країнах. З публікацій наших авторів ви довідалися про захоплюючі миті пластування на різних континентах, разом ми розмірковували над дискусійними темами, спільно раділи різноманітним пластовим ювілеям чи здобуткам...

Ми докладали зусиль, щоб журнал виходив у світ на час. За винятком числа 3, підготовка якого була дещо довшою, всі інші числа нам вдалося підготувати вчасно. Редакційний колектив прагне втримати такий ритм у 2018-му і зробити все можливе, щоб у наступному році «Пластовий шлях» щокварталу з'являвся у ваших домівках.

Дякуємо кожному з вас за те, що були серед наших симпатиків у 2017-му. Приємно, що довкола журналу сформувалася численна читачка аудиторія з дев'ятнадцяти країн світу. Закликаємо залишатися з найстаршим пластовим періодичним виданням і у 2018 році.

Завершуємо рік числом, яке, серед іншого, розповідає про головну подію року — Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч, що відбувалася в Німеччині. Наш редакційний колектив вважає за честь надати інформаційну підтримку оргкомітетові ЮМПЗ.

Ще однією знаковою подією став початок підготовки до виборів Начального Пластуна. Інформацію про це теж прочитаєте в цьому числі журналу. А для формування чисел ПШ 2018 року традиційно чекаємо від вас різноманітні матеріали про пластування у станицях, округах, краях, а також дискусійні публікації, світлина з пластового життя. Зокрема, цікавими були б думки щодо тем, обговорюваних в рамках Шостого Пластового Конгресу. Із задоволенням на сторінках журналу кожен прочитав би звістку з Норвегії, Китаю та

інших країн, в яких порівняно нещодавно розпочали діяльність пластуни і пластунки.

У році, що минає, співпраця з авторами найкраще відобразилася у числі 3. Як наслідок, в одному журналі ми розповіли про життя пластунів у Канаді, в Україні, США, Німеччині, Англії, Бельгії, Аргентині. Такий рівень співпраці, її поглиблення дозволяють редакційному колективові по суті і за змістом формувати справді повноцінне міжкрайове видання.

У попередньому числі редакція звернулася із закликом уважно поставитися до опитника, запропонованого діловим видавництва та інформації ГПБ пл. сен. Сергієм Юзиком, СМ. Цей крок має на меті з'ясувати не лише здобутки, а й прогалини у нашій редакційній діяльності. Сподіваємося, кожен з вас відповів на запропоновані запитання і відіслав свій примірник опитника на вказану поштову адресу. А до тих, хто ще цього не зробив, звертаємося з проханням не проігнорувати цю ініціативу діловода Головної Пластової Булави. Уважно опрацьовуватимемо отриману інформацію, щоби якнайповніше врахувати в майбутньому ваші поради, пропозиції та ідеї.

Завершується 105-й рік пластової діяльності. Він був нелегким, але, водночас, доволі цікавим. Про це свідчать численні пластові акції, добродійні заходи, захоплюючі мандрівки та цікаві табори, нав'язані нові контакти, співпраця пластових провідів різного рівня з установами, організаціями, які цінують наші зусилля у праці над вихованням нових поколінь українців — стійких патріотично, багатих духовно, здорових фізично. Це додає сили в дорозі до нашої спільної мети — виховання повновартісних громадян України, а в країнах діаспори — свідомих українців, які дбайливо бережуть рідну мову, добре знають історію краю, примножують культурні, мистецькі, наукові, спортивні та інші надбання. Адже саме це — найкращий спосіб творити добре ім'я України.

конференція українських пластових організацій

Австралія – Аргентина – Великобританія – ЗСА – Канада – Німеччина – Польща – Україна

З нагоди 100-ліття підняття прапора Української Держави
на кораблях Чорноморського Флоту 29 квітня 1918 року,
враховуючи вагомє історичне значення цієї події,
Головна Пластова Булава
проголошує 2018 рік Роком Морського Пластування під гаслом

«НА ХВИЛЯХ МОРЯ ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ»

Сильно! Красно! Обережно! Бистро!

Голова Головної Пластової Булави
пл. сен. Марта Кандюк-Кузьмович, Гр.

Генеральний Секретар
пл. сен. Леся Федоренко, Гр.

Рішення прийнято на сходах Пленуму ГПБ
23 вересня 2017 року

ПЛАСТ І УГКЦ ПІДПИСАЛИ МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

25 листопада у Києві, під час Другого Крайового Пластового Конгресу, голова КПС України ст. пл. скоб Станіслав Андрійчук, ЦМ, та Предстоятель Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав підписали Меморандум про співпрацю. Пласт і Церква співпрацюватимуть у проведенні спільних заходів для молоді, готуватимуть волонтерів для роботи з молоддю, розроблятимуть нові освітні програми та курси. З-поміж іншого — створюватимуть нові та підтримуватимуть вже наявні пластові осередки.

Блаженніший Святослав і голова КПС
Станіслав Андрійчук підписують меморандум

Отець і Глава УГКЦ зазначив, що йому надзвичайно приємно перебувати в такому середовищі. Він згадав про свої відвідини пластового табору «Сокіл», а також про те, який внесок зробив митрополит Андрей Шептицький для Пласту.

«Митрополит Андрей Шептицький розумів, що Пласт — це є дуже важливий спосіб виховання української молоді. Тому Церква повинна зробити все для того, щоб допомогти нашим молодим дівчатам і хлопцям стати справжніми людьми, християнами і великими українцями! Можна сказати, що мрія Андрея Шептицького була втілена. Адже з тих пластунів зростали і вийшли провідники нашого народу, герої національно-визвольних змагань», — зазначив Предстоятель.

На думку Глави Церкви, зараз непросто виховувати сучасну молоду людину, оскільки ми живемо в часи іншого способу творення людських стосунків. Саме тому є надзвичайно важливо, щоб ми бачили священиків у Пласті і щоб пластуни були активними членами наших парохій. «Я думаю, що меморандум про співпрацю, який ми підписали, є ніщо інше як продовження великого задуму митрополита Андрея Шептицького, ба більше, продовження ідей Блаженнішого Любомира!» — сказав Блаженніший Святослав.

За його словами, він погоджується з тезою про те, що Пласт є дитям Церкви, а християнський світогляд є в основі методики Пласту. «Я б дуже хотів, щоб ця співпраця розвивалася в ключі взаємної допомоги й підтримки. Тоді кожен залишається собою, але працюють всі разом. Ми навіть на міжконфесійному рівні можемо опіку-

ватися Пластом», — наголосив Предстоятель, відповідаючи на запитання учасників заходу.

Він стверджує, що зараз є певні труднощі, оскільки нам потрібно навчити молодь розрізняти добро між злом, а також те, що є добро і зло. На жаль, цю істину не всі розуміють. Живучи у світі постправди, де людина сама вирішує, що є добрим і злим для неї, ми можемо потрапити у пастку.

«Сподіваюся, що ми будемо гарними партнерами та зможемо послужити, зокрема у плані християнської моралі, а у вихованні немає міжконфесійної розбіжності, бо в цьому плані ми ідентичні. Приємно, що Українська Православна Церква Київського Патріархату абсолютно погоджується з пластовим гаслом: «Бог і Україна!» Україна є в тому гаслі, вона є в тій оптиці церковного служіння!» — сказав Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

—”—

**МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ,
ЯКИЙ МИ ПІДПИСАЛИ, Є НІЩО
ІНШЕ ЯК ПРОДОВЖЕННЯ
ВЕЛИКОГО ЗАДУМУ
МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ
ШЕПТИЦЬКОГО, БА БІЛЬШЕ,
ПРОДОВЖЕННЯ ІДЕЙ
БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА!**

ЧИ ПОТРІБНО ПЛАСТОВІ ВИБРАТИ НОВОГО НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА?

Наша організація майже завжди діяла під проводом Начального Пластуна, себто сильного і визначного пластового провідника, який формально очолював нашу організацію і репрезентував її перед світом.

Дотепер Пласт мав трьох Начальних Пластунів. Першим був Северин Левицький, широко знаний як «Сірий Лев», який зумів зі збору слабо зорганізованих пластунів і пластових відділів створити сильну організацію з виразною структурою, дещо мілітарним підходом до праці, з ланцюгом провідників і з таким організаційним стилем, який дозволив нам об'єднатись в ефективну пластову спільноту.

Наш другий Начальний Пластун, Юрій Старосольський, мав дещо інший стиль: більш поетичний, романтичний, побудований на нашій українській історії-минушині і на великій любові до нашого оточення і життя у вільній, дикій природі. Начальний Пластун Ю. Старосольський давав Пластові романтику і пісню, щире любов до нашої братерської і товариської організації. Він давав пластунам почуття, які так наближали молодь один до одного, а всю спільноту — до пластових ідеалів.

ТРЕТІЙ НАЧАЛЬНИЙ ПЛАСТУН, Д-Р ЛЮБОМИР РОМАНКІВ, ПІДХОДИВ ДО СВОЇХ ЗАВДАНЬ ЯК НАУКОВЕЦЬ: ВІН БАЧИВ, ЩО Є ПОТРІБНЕ НАШІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ, І СТАРАВСЯ ДАТИ ЇЙ САМЕ ЦЕ.

А відбувалось це під час становлення української держави, коли потрібно було в якнайкоротший час відновити Пласт на Рідних Землях і перетворити його на сильну своєю структурою, самовистачальну економічно, фінансово і політично організацію української молоді. Це йому вдалося dokonати, хоч це було не так вже й легко.

Тепер Любомир Романків уже відійшов від свого діловодства, і ми стоїмо перед питанням: чи потрібний нам надалі Начальний Пластун, чи вистачає звичайного пластового проводу: Головної Пластової Булави (виконавчого органу) і Головної Пластової Ради (контрольного органу). Які були б основні завдання Начального Пластуна, якби ми вирішили продовжувати цю традицію? В який спосіб він мав би працювати: чи так, як робили це три попередні Начальні Пластуни, чи якось інакше?

Є особи, які вважають, що нам вже Начальних Пластунів більш не потрібно, а інші дотримуються думки, що ми й надалі, може, навіть більше потребуємо Начального Пластуна, який би репрезентував організацію перед світом, а також міг би розв'язати деякі питання, які, на нашу думку, залишились ще нерозв'язані. Ця точка зору впливає з того, що умови у світі, а зокрема в Україні, значно змінилися за останні чверть століття. Україна є незалежною, вільною державою, її потреби у ділянці виховання молоді є сьогодні інші, ніж були в попередніх часах.

Бо ж перед 1991-м роком українці були поневоленою нацією, хоча всіма силами старались бути визнаними в світі. Пласт дуже активно боровся за своє місце у скавтському світі. Але скавтська світова система не хотіла й чути про це, оскільки ми були бездержавним народом. Ми не мали найменшого шансу бути визнаними як окремий «національний скавтінг», рівноправний член міжнародного Скавтіngu. Це, до речі, показує, наскільки Світове Скавтське Бюро вірить в ідею «світового братерства всіх скавтів»...

1991 року справи змінилися: Україна стала незалежною державою, і згідно з правилами самої Світової Скавтської Організації нас мали прийняти в ряди світового скавтіngu. Але так не сталося: СОСР видумувала всілякі причини, щоб нас не приймати, але, очевидно, головною причиною було те, що в цій організації величезний вплив мали представники різних наших ворогів, які рішуче не хотіли погодитись із фактом, що українці — це окрема нація, яка може мати свою власну скавтську організацію.

Врешті прийняли якусь штучну розв'язку, і тепер Україна репрезентована в СОСР як «Національна організація скаутів України» (НОСУ), в якій Пласт є тільки малою частиною.

З вибухом війни на сході України загальне зацікавлення в приналежності до світового скавтіngu поміж активними пластунами значно зменшилось. Колись ми витрачали масу енергії та великі фінансові ресурси, щоб висилати більшу кількість пластунів і пластунок на світові скавтські з'їзди (Джемборі), а тепер Пласт висилає лише мале число своїх репрезентантів в межах загальної делегації НОСУ.

Отже, залишається питання: чи Пласт є насправді «скавтською організацією», членом світового скавтського руху, чи незалежною організацією молоді, яка побудована на взір оригінального скавтіngu, але організаційно до нього не належить? В цьому немає нічого дивного: в світі є повно молодіжних організацій, які побудовані на «взір скавтіngu», але діють незалежно. Існують такі організації і в українській громаді, наприклад, СУМ, МУН, ОДУМ й інші. Пласт також міг би бути такою молодіжною організацією, якби це було нам більш корисним.

Існують також різні інші складнощі: членство Пласту не є сконцентроване в Україні, у своїй власній державі. Приблизно половина пластунів і пластунок розкидана по цілому світі — в Америці, Північній і Південній, в Австралії, в різних країнах Східної і Західної Європи. Це відрізняє нас від більшості скавтських організацій, які збудовані на територіальних засадах, себто всі члени, без огляду на їхню етнічність, релігію, расу, мову тощо, належать до скавтської організації своєї країни. Ці скавтіngи є територіальні, а не етнічні.

Така ситуація витворилась природно, внаслідок історичних і політичних подій у світі. Міграція українців у різні країни світу триває, а між новими мігрантами є багато пластунів та родин, які хочуть бачити своїх дітей в рядах Українського Пласту. Це дуже позитивне явище, яке обіцяє нам, що сильна, політично свідомо українська діаспора не зникне швидко, а буде існувати ще довгими роками.

Але це творить для пластового проводу складнощі, до яких ми зуміли пристосуватись, але не розв'язали їх остаточно. Можливо, щоб дати собі раду з цією проблемою, треба розумних і творчих осіб, які б могли це все проаналізувати, зрозуміти всі аспекти ситуації і знайти відповіді. Цього ми не можемо вимагати від наших сталих діловодів, які були вибрані, щоб вести нашу динамічну організацію в її щоденних потребах. До розв'язання цих і багатьох інших практичних та теоретичних питань нам треба спеціалістів-теоретиків. Це могла б бути або якась одна досвідчена та геніальна людина, або покликана рада вибраних спеціалістів.

В КОЖНОМУ ВИПАДКУ, НАМ ТРЕБА НОВОГО НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА.

Щоб він серйозно зайнявся цими, а також багатьма іншими справами, пов'язаними із суттю пластової організації. Це для нас не є якийсь «люксус», а суттєва практична потреба нашої організації. / Старий Вовк

Фото Романа Білинського

ГРАМОТА

ПРО ВИБОРИ І ПОСТ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Начальний Пластун/-ка (далі Начальний Пластун) стоїть на чолі Українського Пласту як уособлення його ідейної та символічної єдності, його безперервної дії і традиції. Він є ідейним провідником Українського Пласту та його почесним представником.

1. ПРАВА, ФУНКЦІЇ ТА ТЕРМІН НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Права та функції Начального Пластуна мають головно почесний і репрезентативний характер згідно з постановами цієї Грамоти.

До функцій Начального Пластуна належить:

- (а) впливати і надихати своїм авторитетом на збереження ідейної та устаткованої єдності Українського Пласту і високого ідейного та дійового рівня пластунів;
- (б) брати участь в усіх пластових зборах, з'їздах, конгресах, конференціях чи сходах з повним правом голосу;
- (в) іменувати на найвищій пластовій ступені та надавати найвищі пластові відзначення, згідно із зобов'язуючими пластовими правильниками;
- (г) у скрутній ситуації, в разі, коли головний пластовий провід не може діяти, Начальний Пластун має право прийняти і виконувати постанови, потрібні для добра Українського Пласту та його дії;
- (г) згідно з традицією, Начальний Пластун вибирає собі таку відзнаку і знамено, які йому найкраще підходять. Поява знамена Начального Пластуна на заході означає, що він є присутній.

Начального Пластуна обирається на шість років (тобто через двоє Зборів КУПО) з правом повторного вибору на один термін, але він має право у будь-який момент скласти свої повноваження на руки Головної Пластової Ради.

2. КРИТЕРІЇ ДЛЯ КАНДИДАТУРИ НА ПОСТ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Начальним Пластуном може стати той, хто:

- (а) є записаним членом Пласту з юнацтва;
- (б) своїм життям і діяльністю дав доказ глибокого розуміння пластової ідеї, пластової дії та міцного прив'язання до Пласту;
- (в) має довіру і пошану серед загалу пластунів та українського суспільства.

3. СКАЛИКАННЯ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ВИБОРІВ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

На заклик ГПР Головна Пластова Булава звертається до Крайових Пластових Старшин з проханням переслати списки дійсних членів Пласту (УСП і УПС), що мають право голосувати, і передає

до ГПР. Коли Виборча комісія Начального Пластуна вже скликана, Головна Пластова Рада передає списки комісії.

Головна Пластова Рада скликає Виборчу комісію, яка має складатися мінімум із 5 осіб:

- (а) кожен Крайовий Провід (згідно КПР-и) призначає по одному представнику до Виборчої комісії;
- (б) якщо Крайові проводи не подали загалом 5 членів, Головна Пластова Рада доповнює Виборчу комісію;
- (в) у випадку парного числа Головна Пластова Рада додає одного члена.

Членами Виборчої комісії мають право бути дійсні члени Пласту з правом голосу на виборах Начального Пластуна, які не кандидують на пост Начального Пластуна. Вони повинні бути ознайомлені із сучасними електронними засобами голосування. Їх зобов'язуватиме строга пластова таємниця щодо перебігу виборів, особливо щодо вислідів голосування. Члени Виборчої комісії з-поміж себе обирають голову, заступника і секретаря. Порядок зібрання та діяльності визначається самою Виборчою комісією. Зазвичай, Виборча комісія приймає рішення консенсусом, а в разі відсутності консенсусу рішення приймаються простою більшістю. Голос голови Виборчої комісії має переважне значення при рівній кількості голосів.

В разі коли у члена Виборчої комісії буде наявний конфлікт інтересів із кандидатом на пост Начального Пластуна, він має зголосити це Головній Пластовій Раді, або Головна Пластова Рада, сама знаючи про це, має замінити такого члена Виборчої комісії в найкоротший час з тої квоти, з якої був обраний цей член Виборчої комісії.

4. НОМІНАЦІЇ НА ПОСТ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

- (а) Кожен пластун, який має право голосу, може подавати номінації на пост Начального Пластуна, але не сам себе.
- (б) Подання складається з обґрунтування кандидатури, життєпису, фотографії кандидата та підписів підтримки.
- (в) Кандидатура на пост Начального Пластуна потребує підтримки (підписів):
 - 3% всіх, хто має право голосу (згідно з останнім звітуванням, яке передають краї на початку процесу виборів Начального Пластуна),

- мінімум з трьох країн — членів КУПО,
- кожна особа, яка має право голосу, може підтримувати більше ніж одного кандидата.
- (г) Список тих, хто підтримує кандидатуру, є відкритим.

5. ГОЛОСУВАННЯ

- (а) Начального Пластуна вибирають таємним голосуванням усі повноправні члени УСП та УПС.
- (б) Голосування на пост Начального Пластуна відбувається електронно. Відповідальність забезпечити, щоби всі члени краю могли проголосувати, покладається на крайові проводи.
- (в) Голосування відбувається, якщо до Виборчої комісії надійшло подання як мінімум на одну кандидатуру на пост Начального Пластуна.
- (г) Вибори вважаються легітимними, якщо в голосуванні взяло участь 50% +1 усіх дійсних членів в правом голосу.
- (г) Кандидат, що отримує просту більшість відданих голосів (більше як 50%), стає Начальним Пластуном.
- (д) Якщо жоден кандидат не одержав простої більшості відданих голосів, проводиться другий тур голосування поміж двома кандидатами, які одержали найбільше голосів у першому турі. Другий тур вважається легітимним, якщо в голосуванні взяло участь 50% +1 усіх дійсних членів з правом голосу.
- (е) Одна особа має право проголосувати лише за одного кандидата.
- (є) Кандидат на пост Начального Пластуна має право відкликати свою кандидатуру в будь-який час у процесі номінації і голосування.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ РЕЧЕНЦІ

- (а) До року завершення каденції Начального Пластуна або до року перед наступними Зборами КУПО, якщо пост Начального Пластуна є вільний, Головна Пластова Рада проголошує вибори і звертається до Крайових Пластових Рад з проханням призначити члена до Виборчої комісії Начального Пластуна.
- (б) До 30 днів з часу звернення Головної Пластової Ради Крайові Пластові Ради подають Головній Пластовій Раді по одному членові до Виборчої комісії.
- (в) Після подання до 30 днів Виборча комісія обирає голову і секретаря, а ГПР затверджує склад Виборчої комісії.

(г) До 30 днів після офіційного затвердження Виборча комісія оголошує вибори, пояснює виборчий процес і починає приймати номінації на пост Начального Пластуна.

(г) Точно 90 днів після початку прийняття номінацій Виборча комісія закриває номінаційний етап, подає список кандидатів з біографіями на мережу і проголошує початок електронного голосування.

(д) Голосування відбувається упродовж 30 днів.

(е) Якщо відбувається другий тур, голосування відбувається також упродовж 30 днів після проголошення другого туру.

(є) До 30 днів після закінчення виборів Виборча комісія і Головна Пластова Рада спільно проголошують вислід виборів та ім'я новообраного Начального Пластуна.

7. ДОСТРОКОВЕ ЗАВЕРШЕННЯ КАДЕНЦІЇ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Начальний Пластун має право скласти свої повноваження до завершення своєї каденції, повідомивши про це Головну Пластову Раду.

У виняткових випадках, коли Начальний Пластун втрачає здібність діяти або позбувається кваліфікацій, передбачених постановами цієї Грамоти, Головна Пластова Рада і Головна Пластова Булава на спільній нараді, докладно перевіривши всі обставини справи, згідно зі своїм сумлінням і в переконанні, що це потрібно для добра Українського Пласту, більшістю у дві третини відданих голосів можуть ствердити, що пост Начального Пластуна є звільнений.

У випадку, коли пост Начального Пластуна є вільним, його обов'язки виконує голова ГПР-ди.

Головна Пластова Рада до року перед наступними Зборами КУПО починає процес вибору Начального Пластуна.

8. ЗАПРИСЯЖЕННЯ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Заприсяження Начального Пластуна відбувається на найближчих Зборах КУПО. Начальний Пластун складає на руки голови Головної Пластової Ради присягу такого змісту:

— ” —

ПРИСЯГАЮСЯ СВОЄЮ ЧЕСТЮ ПЕРЕД ПЛАСТОВИМ ТОВАРИСТВОМ, ЩО ЯК НАЧАЛЬНИЙ ПЛАСТУН, РОБИТИМУ ВСЕ, ЩО В МОЇЙ СИЛІ, ЩОБ ЯКНАЙКРАЩЕ ВИКОНУВАТИ МОЇ ЗАВДАННЯ. ОХОРОНЯТИМУ ПЛАСТОВУ ІДЕЮ Й ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН І ЗМАГАТИМУСЬ ЗА СИЛУ, ЄДНІСТЬ, ТРИВАЛІСТЬ, ВИСОКИЙ РІВЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ ТА ЙОГО ДІЇ НА ДОБРО ПЛАСТУ, УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І ЛЮДСТВА. В ЦЬОМУ МЕНІ, БОЖЕ, ДОПОМОЖИ.

9. ЗМІНИ ДО ГРАМОТИ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Цю Грамоту Начального Пластуна й інші зміни до Грамоти, що будуть потрібні у майбутньому, приймає Пленум ГПР-ди більшістю у 2/3 голосів.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА РОЗПОЧАЛА ПІДГОТОВКУ ДО ВИБОРІВ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

У трьох попередніх цьогорічних числах «Пластового шляху» під рубрикою «Начальні Пластуни» ми розповіли про першого Начального Пластуна Северина Левицького (присвятили публікацію 70-літтю з часу його вступу на цей пост), другого — Юрія Старосольського (з нагоди 110-ліття від дня народження), а також третього — Начального Пластуна-емерита Любомира Романкова, каденція якого підійшла до завершення у квітні 2017 року.

2 грудня Головна Пластова Рада звернулася з офіційним листом до голів Крайових Пластових Рад у справі створення Виборчої комісії Начального Пластуна. Проводам країв запропоновано до 15 грудня подати по одному кандидатові до згаданої комісії. Таким чином, можна вважати, що підготовчу роботу до виборів нового, четвертого з черги Начального Пластуна розпочато.

У листі від ГПР йдеться також про те, що Пленум Головної Пластової Ради нещодавно прийняв зміни до Грамоти Начального Пластуна. Тому публікуємо тут цей важливий документ.

Редакція

КУРІНЬ УПС ч. 2 «ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ» ВІДБУВ РАДУ-ВИР

пл. сен. Оксана Бачинська Тарасюк, Гр.

У днях 28 вересня — 1 жовтня 2017 року відбулася курінна рада (Великий Вир) 2-го куреня УПС «Ті, що греблі рвуть». Як співається у курінній пісні авторства Романа Купчинського «Чи знаєш ти?», провід вибрав місце на раду серед чудової лісової природи — серед смерек, в посілості Сестер Службниць в Анкастері поблизу Гамільтона, Онтаріо, Канада. Вітав прибулих на раду прикрашений курінною символікою коровай, виставлений на вишиваному рушнику. З'їхалися «греблі» з різних місцевостей США та Канади, щоби у дружній теплоті відзначити 90 літ свого існування, озирнутися на пройдену діяльність та запланувати подальшу працю для добра Пласту, України та діаспори. Уживаючи сучасні способи зв'язку, «греблі» з України прислали відеопривіт. Зворушливо було почути, що до куреня в Україні належать пластуки з Львівської, Івано-Франківської, Київської, Рівненської, Закарпатської, Донецької та Луганської областей. Прибули привіти від неprisутніх «гребель» з міст США, далекої Австралії та Аргентини.

Великим завданням куреня, а зокрема плавні в Торонті, була підготовка та проведення виставки на ЮМПЗ-2017. Виставка була присвячена святкуванню Ювілейного Свята Весни у Міттенвальді 1947 року. Зібрано фотографії, експонати, дописи та спогади, видано відеофільм з участю учасників цього ювілейного свята. Приготовано також заняття для юнацтва та зроблено пам'яткові відзначки і сорочки. Виставка викликала велике зацікавлення серед пластунів та гостей.

Уже кілька років курінним проєктом є поширення Вифлеємського Вогню Миру по осередках. «Греблі» отримують ВВМ, коли він прилітає до їхнього краю, передають станицям і часто організують пластову молодь для передання до церков та громадських установ.

«Греблі» з плавні у Нью-Джерзі здійснили проєкт допомоги Україні, а саме вислали зимові шапочки, рукавички і шалики для діточок із родин пластунів-воєнків, учасників АТО, які загинули або були поранені. «Греблі» з України допомогли підшукати цих потребуючих дітей та опіс-

ля постаралися прислати до США знімочки з подяками. «Греблі» взяли участь у Зборах КУПО влітку 2016 року в Києві, шість членок увійшло до складу Головної Пластової Булави.

Зараз існують осередки (плавні) у кількох містах США, в Канаді (Торонто, Вінніпег), Австралії та Україні. Членки по своїй змозі допомагають станицям і є діяльні у своїх громадах.

В суботу ввечері пл. сен. о. М. Лоза відправив Службу Божу у каплиці Сестер Служебниць. Відтак відбулося посвячення нововиготовленого курінного прапора УПС. В часі вечері відзначено 90-ий ювілей і освячення прапора святковим тортом, прикрашеним греблівськими барвами, та прийнято нових членок до куреня. За традицією, згодом відбулася символічна ватра.

У неділю вибрано новий провід: курінну пл. сен. Христю Кохан та її заступницю пл. сен. Рому Гадзевич (США), пл. сен. Дарку Ковалик (Канада), пл. сен. Ліну Полихату (Україна). Намічено плян праці та прийнято резолюції і рекомендації до виконання.

Уступаючи курінній, пл. сен. Христі Колос, та господині курінної ради, пл. сен. Христі Ковалик, належиться грімке «Слава! Гей-Руп!» за чудовий час, проведений на Вирі.

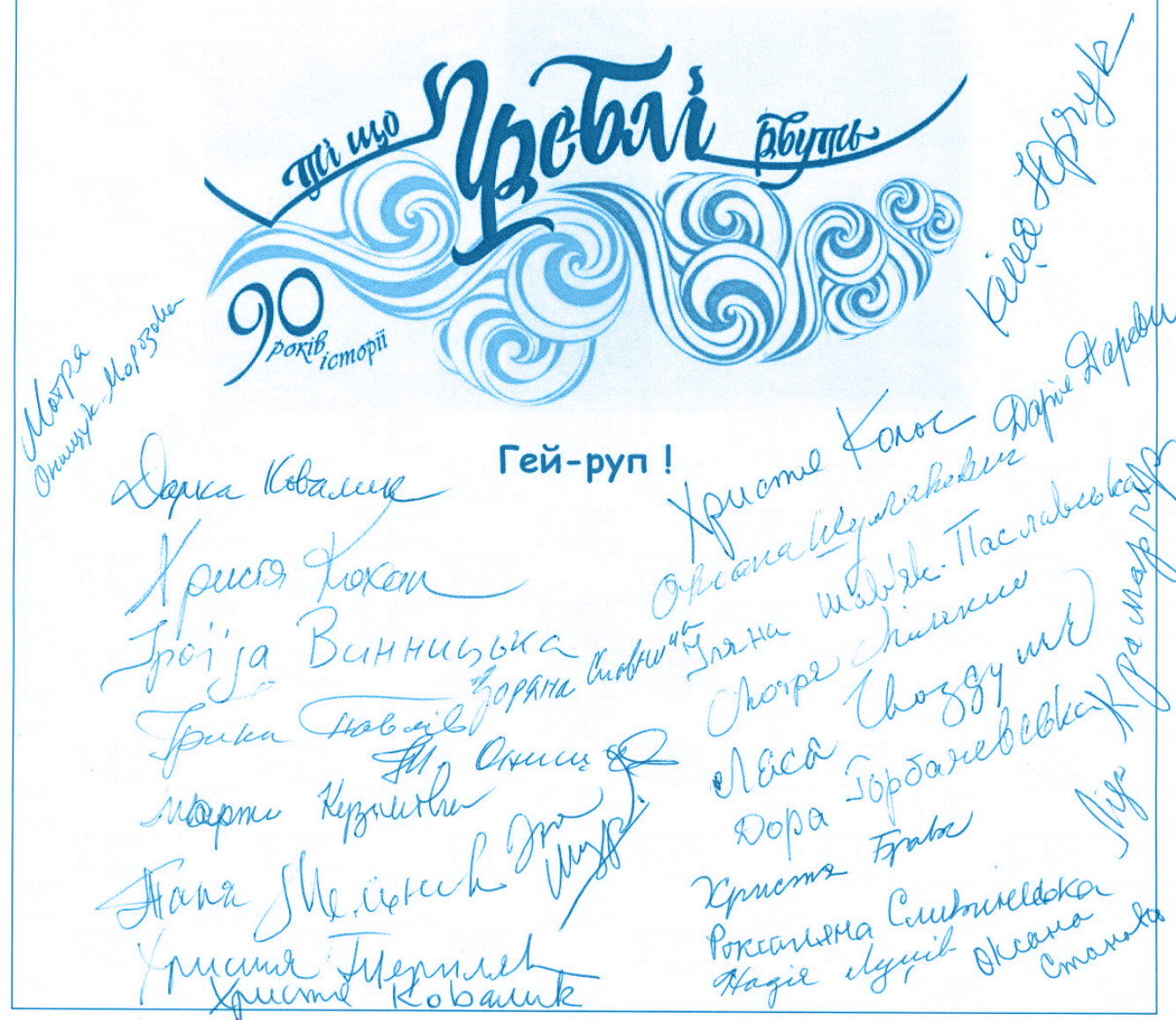
**ТАК МИНАЄ 90 ЛІТ НАЙСТАРШОМУ
ЖІНОЧОМУ ПЛАСТОВОМУ КУРЕНЮ
«ТІ, ЩО ГРЕБАІ РВУТЬ»,
ЗАПОЧАТКОВАНОМУ У ЛЬВОВІ.
ЗГАДАЛИСЬ В ПАМ'ЯТІ ТІ ЧЛЕНКИ
КУРЕННЯ, ЯКІ ПРОРИВАЛИ
ПЛАСТОВІ ГРЕБАІ НА ЗАСТОЯЛИХ
ВОДАХ УКРАЇНИ, ТАБОРІВ ДІ-ПІ ТА
ДОВГІ РОКИ У КРАЇНАХ НОВИХ
ПОСЕДЕНЬ.**

Сьогодні вони не є з нами, а засіли біля Вічної Ватри. Правдоподібно, вони раді, що цей греблівський стяг, курінні традиції та ідеали підтримують сучасні пластунки.

Світлина з фотоархіву пл. сен. Христі Колос, Гр.

29 вересня – 1 жовтня 2017
Ancaster, Ontario, Canada

ОСЕЛЯ «ВОЛОШКИ»

ВІДКРИТА ДЛЯ ЗАХОДІВ
УСІХ ПЛАСТОВИХ ОСЕРЕДКІВ

ст. пл. вірл. Оксана Шевчук, L

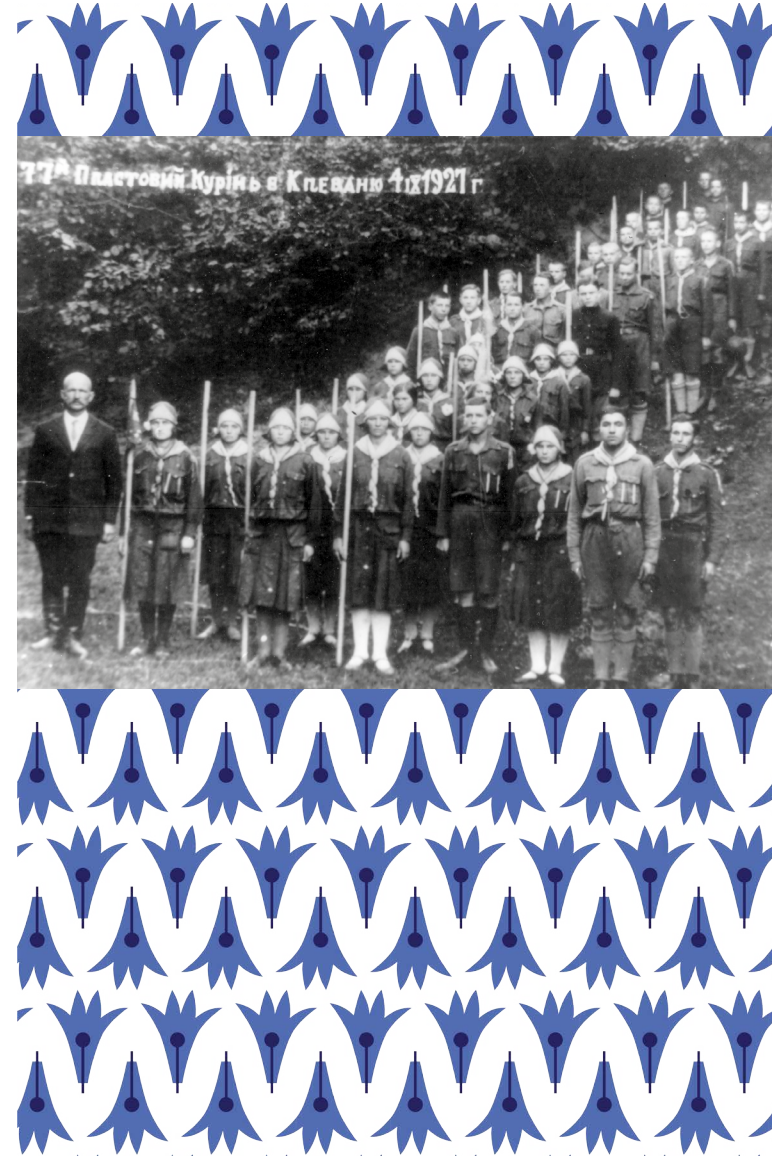
Пластовий рух на Рівненщині має давнє і багате коріння. З монографії Юлії Візитів «Пластовий рух на Волині в міжвоєнний період» знаємо, що пластові осередки виникли на Волині на початку 20-х років. «Спочатку волинські пластові гуртки об'єднували учнівську молодь шкіл та гімназій. Перший пластовий гурток постав у містечку Олександрія Рівненського повіту наприкінці 1922 року. Його заснували учні старших класів місцевої польської семикласної школи Володимир Боровський, Феодосій Семенюк, Теодосій Довгалюк». Отже, бачимо, що у 20-х роках ХХ ст. саме школа стала тим осередком, який об'єднав найбільш національно свідому частину української молоді.

Наприкінці 1980-х років пластовий рух на Рівненщині відновився. Створювалися пластові осередки в Рівному, Лютинську, Острозі, Вараші, Користі, Дубному, Рафалівці, Здовбиці, Бущі та Гільчі. Варто зазначити, що праця деяких з них також відбувалась під дахом місцевих шкіл. Новий виток історії пластових гуртків розпочався у березні 2016 року на терені Рівненського району, де було прийнято програму розвитку пластового руху з бюджетом в 1 млн. грн., що передбачала створення пластових гуртків при школах як гуртків позашкільця. На рівні Рівненської районної ради також було прийнято рішення про передання приміщення Волошківської ЗОШ I ступеня під пластову оселю.

Будівництво цієї пластової оселі стало великим волонтерським проектом всього Рівненського району. До робіт були залучені вчителі, директори шкіл, депутати місцевих рад, керівництво району та працівники апарату районної державної адміністрації. Особливо варто відзначити допомогу при створенні пластової оселі керівників району: голови райдержадміністрації Володимира Пилипчука, голови Рівненської районної ради Віталія Стельмаха і керівника відділу освіти ст. пл. прих. Олександра Набочука.

Нині пластова оселя «Волошки» — це 280 м² площі, на 58,2 м² якої розміщена оселя, що готова прийняти до 50 осіб для вишколів, мандрівок чи таборів. На оселі є повноцінна кухня, їдальня, 2 внутрішні туалети, душ, 5 спальних кімнат, великий конференц-зал для занять. На території облаштоване місце під ватру, футбольне та волейбольне поле, баскетбольний майданчик, дві альтанки. Оселя знаходиться за 20 км від Рівного, недалеко місцева церква, зупинка громадського транспорту. Оселя розташована на мальовничих заплавах Горині та є частиною туристичних шляхів «Медове коло» та «Поліська Січ». У селі є декілька пасік з лежанками бджолотерапії, по Горині сплавляються човнами, а місцеві козаки організували школу верхової їзди.

< Фото Сергія Юзика

Оселя «Волошки» готова приймати як окружні, так і крайові заходи. Паралельно з ремонтними роботами, які тривали близько півроку, відбулися такі заходи: вишкіл підстаршини окружних таборів та КВВ УПУ, КВДЧ ч. 82, РОВ ч. 281, діяла Резиденція святого Миколая, великодні майстерні для новачків. Відбулися і всеукраїнські змагання з пішого мандрівництва «Весняний рейд», два новацькі табори, а також історична конференція до 90-ліття Великого Пластового Злету в Олександрії.

На облаштування оселі «Волошки» протягом 2016 року Рівненською районною радою було витрачено близько 800 тис. грн., а на початку 2017 р. було закуплено ліжка та матраси.

Оселя «Волошки» є першою в Україні пластовою оселею, що діє в системі комунальної власності й утримується за рахунок коштів місцевого бюджету Рівненського району, а не за рахунок коштів Пласту. Віримо, що досягнути стратегії розвитку пластового руху можна лише за рахунок активної підтримки місцевих бюджетів, адже сильний пластовий осередок — це інтерес передусім місцевої громади.

^ На відкритті оселі промовляє голова КПС Ольга Герус. Фото Юрія Шадога

^ Оселя «Волошки» чекає пластунів. Фото Сергія Юзика

ОСЕЛЯ ВІДКРИТА ДЛЯ
ЗАХОДІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ
ОСЕРЕДКІВ.

Для зголошення акцій подаємо
номери телефонів та відповідальних осіб:

ст. пл. Юрій Шадий, ОЗО
(моб. тел.: 097-8830805);
ст. пл. вірл. Оксана Шевчук, L
(моб. тел.: 096-880836).

12 серпня відбулось урочисте відкриття Зустрічі та дефіляда. Серед учасників були присутні пластуни, які у 1947 році брали участь у святкуванні Свята Весни, представники пластового проводу, духівники Української греко-католицької та Української автокефальної православної Церков, зокрема Владики Борис Гудзяк та Петро Крик, представник Генконсульства України в Мюнхені Дмитро Шевченко та члени німецьких скавтських організацій. Почесні гості привітали усіх присутніх пластунів.

Програма свята була дуже насиченою цікавими точками: рафтинг — 14 км неймовірного сплаву по річці Інн в Імстській ущелині, мандрівка до підніжжя найвищої гори Німеччини — Цугшпітце (Zugspitze) — через так званий Печерний Каньйон (Höllentalklamm), екскурсія Мюнхеном та великий тереновий змаг на території оселі.

Окрім цього, в часі ЮМПЗ відбулась міжкрайова екологічна виставка «Зелена Планета», виставка «Міттенвальд 1947», міжкрайова ватра «Пласт in concert», VI Пластовий Конгрес та пластова вечірка за участі гурту «Kozak System». Працювала пластова пошта — можна було надіслати листівку з ЮМПЗ в будь-яку точку світу з фірмовими марками та штампом пошти Німеччини.

Особливо зворушливим моментом була спільна мандрівка всіх учасників ЮМПЗ в місто Міттенвальд та на місце Свята Весни 1947. Урочиста зустріч відбулась у відпочинковому парку Міттенвальда, за участі бургомістра, всіх пластунів та гостей. Пан Горнштайнер, бургомістр Міттенвальда, привітав пластунів і побажав надалі слідувати пластовому гаслу «Залишати світ трішки кращим після себе, ніж він був до того».

В часі урочистого закриття у парку відкрили меморіал на згадку про переміщених осіб, що під час війни втратили свою батьківщину. Наймолодші учасники ЮМПЗ 2017 — новачки, й учасники Свята Весни 1947 року посадили дерево гінкго (ginkgo biloba). Обираючи це дерево, яке є одним з найстаріших на планеті, пластуни хотіли, щоб воно було символом миру, охорони довкілля, дружби та сили, завдяки якій пластуни рознесли пластову ідею по світу і прищепили її на різних територіях своїх поселень.

НА ЮВІЛЕЙНУ МІЖКРАЙОВУ ПЛАстову ЗУСТРІЧ У НІМЕЧЧИНУ ЗІХАЛОСЬ БЛИЗЬКО СЕМИ СОТЕНЬ ПЛАСТУНІВ З УСЬОГО СВІТУ

Від 12 до 19 серпня 2017 року на оселі Jugendsiedlung Hochland поблизу села Кенігсдорфу (Königsdorf) відбувалась Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч «Серед Лісу», присвячена 70-літтю Свята Весни у Міттенвальді та 105-й річниці від заснування Пласту.

Фото Андрія Зварича

«Я дуже радий, що ми в Німеччині після 35 і 70 років знову змогли привітати стільки пластуників зі всього світу! Нам було приємно повернутися до Міттенвальда, бо це важливе місце в нашій історії. Мали щастя з погодою, Богу дякувати, бо в баварських Альпах і йнакше може бути. А так все успішно вийшло і, здається, всі учасники задоволені. В таких чарівних горах просто легко захопитись», — каже Борис Франкевич, комендант ЮМПЗ 2017.

На ЮМПЗ 2017 було представлено 13 країн: Австралія, Австрія, Бельгія, Велика Британія, Канада, Німеччина, Південно-Африканська Республіка, Польща, Словаччина, США, Україна, Франція та Швейцарія. На Зустріч завітали представники більш як 60 станиць. Найстаршому учаснику (гостю) зустрічі було 84 роки, а наймолодшому — 3,5 місяці.

НА ЮВІЛЕЙНІЙ ЗУСТРІЧІ БУЛИ Й УЧАСНИКИ СВЯТА ВЕСНИ 1947-ГО

Міттенвальд — це живописне гірське містечко, яке зберегло свій історичний вигляд і традиційну архітектуру.

Після Другої світової війни колишні казарми Вермахту в Міттенвальді перетворили на так звані табори Ді-Пі, які стали надійним притулком для переміщених осіб (англ. Displaced Persons, скорочено DP). Табори вміщували від 4000 до 5000 осіб. Натомість кількість переселенців дорівнювала кількості місцевих жителів на сьогодні, а це приблизно 7500 осіб.

В часі від 4 до 8 липня 1947 р. в Міттенвальді проводилося Ювілейне Свято Весни. З нагоди 35-ліття Пласту 1300 пластуників і пластунок з'їхалося з таборів Ді-Пі з різних окупаційних зон Німеччини та Австрії. Серед них був Верховний Отаман, проголошений тоді Начальним Пластуном — Сірій Лев. Вважається, що саме тут зародилася пластова ідея проведення ЮМПЗ.

Хоч країна була їм чужою, природне лісове середовище було зовсім рідним. Незважаючи на повоєнні обставини, переміщені особи хотіли й надалі продовжувати своє пластування. Ця подія увійшла в історію як «Ювілейне Свято Весни». Скоро пластуни роз'їхалися по світі. Дух, який відчували у Міттенвальді, взяли зі собою. Вони створили нові осередки на різних континентах і поширювали пластовий стиль життя. Від 1947 року Міттенвальд став для пластуників легендою і мітом. Вже 70 років Ювілейні Міжкрайові Пластові Зустрічі продовжують традицію Міттенвальду.

І цього року нарешті випало туди повернутися! Радість від повернення в таке особливе для Пласту місце зі всіма розділили пл. сен. Марта М'ялковська, пл. сен. Оксана Шулякевич, пл. сен. Орест Джулинський, пл. сен. Богдана Попельга і пл. сен. Іреней Юрчук — пластуни, які були учасниками Свята Весни 1947 року у Міттенвальді. Нам вдалося з ними поспілкуватися.

Пл. сен. Маруся Салак з Мюнхена отримує від заступника голови ГПР пл. сен. Богдана Гасюка, V, Орден Вічного Вогню в золоті за багатолітню добродійну діяльність. Фото Андрія Зварича

Друг Ірко був на час Свята Весни наймолодшим учасником, бо йому було лише 3,5 роки, і тато вирішив показати йому, малому, пластову зустріч. Ірко запам'ятав дуже добре дефіляду, а потім ватру, бо, власне, як він каже, то були найяскравіші сподини, саме тоді він і вирішив, що теж хоче стати пластуном.

Для подружки Марти Свято Весни у Міттенвальді стало першим табором, з якого почалося її пластування. Для семирічної дівчинки воно залишило незабутні спогади та спонукало Марту до подальшої праці. Пережиття зі Свята Весни 1947 року, як згадує вона, супроводжували її все життя — любов до природи, до гір, до Пласту.

Друг Орест на момент Свята Весни був уже 14-літнім юнаком і брав участь у різноманітних змаганнях, що відбувалися на терені, і згадує цей час як виключно чудовий.

Подруга Оксана теж була 12-річною юначкою. Кількість пластуників, ватра та дисципліна її вразили, але найбільше — то була любов до всього українського.

Примітно, що у своїх споминах всі учасники тогочасного Свята Весни неодноразово згадують мальовничу природу, красиві Альпи та вечірні ватри.

Саме «серед лісу» є найгармонійнішим середовищем для пластуників — було це на початках Пласту в українських Карпатах, було в Міттенвальді, і символічним є повернення туди ж через 70 років. Дух товариства, який

зароджується при вечірній ватрі, та сподини, які назавжди залишаться в учасників і поїдуть з ними в різні міста та різні континенти, і є тим «мітом Міттенвальду».

Пл. сен. Андрій Спех, V, тримає фото терену ЮСВ 1947 року. Фото Андрія Зварича

Бунчужний ЮМПЗ 2017 ст. пл. скоб Іван Спринь, СМ, звітує комендантові пл. сен. Борисові Франкевичу, V.

ВИСТАВКА «МІТТЕНВАЛЬД 1947 – МАНДРІВКА В МИНУЛЕ»

Впродовж тижня учасники ЮМПЗ 2017 мали змогу, окрім інших точок програми, відвідати виставку, присвячену 70-річчю Ювілейного Свята Весни (ЮСВ) в Міттенвальді 1947. Протягом року підготовкою експозиції займався курінь УСП-УПС «Ті, що Греблі рвуть», який також курував її вже безпосередньо на оселі. Виставка дала змогу учасникам ближче ознайомитися з історією Пласту, а інколи відкрити взагалі невідомі її сторінки. І мабуть, найважливіша мета, яку ставили перед собою організатори, — дати відчуття тяглості пластових Зустрічей, зв'язок минулого з теперішнім і майбутнім.

із надією шукали на них знайомих, рідних та з гордістю розповідали про своїх близьких, які мали можливість побувати у Міттенвальді. Різні люди, різні емоції, але спогади та розповіді об'єднували покоління, надихаючи до праці і творення нової історії Пласту. Цей зв'язок між минулим і сучасним зробив атмосферу ЮМПЗ 2017 ще цікавішою та особливо незабутньою.

«Те Ювілейне Свято Весни заклало основу для розвитку Пласту в наступні роки. Коли пластуни роз'їхалися на місця свого постійного поселення, вони поширили по цілому світі дух, який запізнали у Міттенвальді.»

Це не тільки зберегло Пласт для нащадків, а й забезпечило повернення Пласту в сильній життєвій формі на вільну Україну. За це їм належить велика подяка», — стверджує курінь «Ті, що Греблі рвуть».

Тому надихаймося прикладом наших пластових попередників і продовжуймо працювати та творити нову історію Пласту!

Слова духовної науки — для учасників ЮМПЗ 2017
Фото Андрія Зварича

«Підготовка виставки зайняла багато часу, потребувала копійки праці та підтримки, адже збір інформації, матеріалів та спогадів — справа не з легких», — згадує пл. сен. Таня Мельник, Гр., координатор виставки.

Виставка була чудово продумана та викликала захоплення в учасників і гостей. Хтось, не відриваючи погляду, переглядав відеострічку про Міттенвальд 1947, хтось із захопленням розглядав трьохрічну хроніку юнацького гуртка «Леви» з міста Регенсбург, протокольні записи жіночого коша у Міттенвальді, пов'язані артефакти, оригінальні відзначки минулих таборів та пластові прапори часів ЮСВ, а хтось просто насолоджувався розмовою із очевидцями, які були у Міттенвальді у 1947. Найбільше враження справило те, що учасники, переглядаючи чорно-білі знімки та відео,

ЗЕЛЕНА ПЛАНЕТА: СКАВТИ – АМБАСАДОРИ СВІДОМОГО СПОЖИВАННЯ

Тема ЮМПЗ 2017 «Серед лісу», окрім історичного, мала також екологічний аспект. Жодне покоління до нас так багато не споживало і не подорожувало по світу, як ми. Тиждень на ЮМПЗ 2017 був чудовою нагодою усвідомити, що означає сучасний стиль життя для нас і нашого довкілля. Із збільшенням населення в світі наступні покоління не зможуть вести такий спосіб життя, до якого ми вже звикли.

На інтерактивній виставці «Зелена планета» можна було побачити, скільки сміття продукує одна людина щодня. В такий спосіб організатори виставки хотіли мотивувати всіх відвідувачів вести більш ощадний спосіб життя, тому що пластуни можуть вже зараз бути амбасадорами свідомого споживання.

На виставці краї представили культуру та звичаї країни, в якій проживають. Тому виставка дала учасникам ЮМПЗ 2017 нагоду ознайомитися з культурою інших країн та насолодитися цікавими імпрезами. Лаура Гарабач, референтка програми, була дуже задоволена і

сказала, що все юнацтво підготувало виставку з хорошим настроєм та проявило особливе зацікавлення екологічною тематикою: «Австралія показала веселий фільм про те, як можна заощадити ресурси, вживаючи пластову хустку, Англія давала спробувати кулінарні смаколики, Україна показала якісні відео до теми сталого розвитку, Польща підготувала цікаву life-презентацію, Канада виставила вражаючий експонат, до якого 150 пластунів з Канади подали свої цитати, Америка надзвичайно естетично інформувала про розвиток електромашин в США, а Німеччина виготовила оригінальні відео та виставку про Баварську культуру, де показано, як пластуни з Німеччини стараються жити ощадно».

Відгуки учасників про виставку «Зелена планета» були дуже позитивними: «Легко, зрозуміло і дуже лаконічно показали у своїй виставці представники США те, як вони працюють над зеленою енергією», — сказала Наталя з Гайстеркламму. Христині з табору Гайстеркламм особливо сподобалась презентація Німеччини, де попри смачні баварські брецлі і баварський колорит показували ролик про те, як пластуни з Німеччини сприяють сталому розвитку та зеленій екології в Німеччині. Табір Карвендель теж був захоплений смачними стравами, які деякі краї представили в своїх павільйонах. Найсмачнішою їм видалась «австралійська Нутелла».

ПРОЩАЛЬНА ВАТРА ЮМПЗ 2017

Завершився останній день ЮМПЗ 2017 святковою ватрою. Через сильну баварську негоду відбулася вона без вогню, але це не завадило учасникам добре забавлятися і співати так, щоб, як в пісні ЮМПЗ співається, «і ліс співав, і з гір лунало». Тепло дружнього плеча, пластовий дух та неймовірний настрій юнацтва зробили цей вечір незабутнім. І спогади про нього грітимуть учасників крізь роки.

Доказом того є відгуки про справжню «юмпзівську» атмосферу, коли важливий перш за все вогонь в серцях.

Даринка Панас:

Святкова ватра на ЮМПЗ 2017 була для мене подією, яку я дуже чекала, оскільки останні ватри завжди особливі. Нам сказали взяти дощовики на неї, адже прогнозували дощ, але я вирішила не брати, оскільки кожного разу, коли ми мали брати дощовики, дощу не було. Як тільки під час дійства від вітру захиталась стеля нашого чудового святкового шатра, в народі «шапіто», я усвідомила, що зробила помилку. Але незважаючи на переживання, що цілком ймовірно, намети наші перетворились у басейни із баварським дощем, я із друзями співала і розважалась на всі 100%. Цей дощ усіх здружив і зробив ватру просто незабутньою! А після останньої ватри мене і подруг, які жили зі мною у наметі, чекала несподіванка: наш намет був сухий-сухісінкий! Ось як добре правильно ставити намет — роки тренувань! Тому завершальна ватра ЮМПЗ стала для мене чарівним спогадом, який я ще не раз розповідатиму.

Артем Мізюк:

Це було щось просто заворожуюче. Незважаючи на бурю, дощ, що проливався крізь тент, у всіх був чарівний настрій. Саме тоді найкраще відчувався дух ЮМПЗ, бо ми були серед лісу, між горами й долинами... І навіть ця злива не впливала на наші емоції.

Оскільки це була остання святкова ватра, доводилось прощатися з тими людьми, до яких сильно звик за декілька днів табору. Настільки звик, що просто не хотілося від них всіх їхати і покидати цю атмосферу. Все ж ЮМПЗ вміє єднати!

Наталя-Гелена Дунай:

Остання ватра, останній вечір та остання ніч на ЮМПЗ 2017 були, мабуть, найтеплішими, і байдуже, що тоді нас заливало суворим баварським дощем.

Момент, коли сидиш з друзями під шатром, спів, злива навколо — і абсолютне відчуття спокою, що більше нічого й не треба, що все має бути саме так. І найкращі спогади завжди найнеочікуваніші, як та холодна тепла ніч!

Медіа-центр ЮМПЗ 2017

Від редакції. Цікаві публікації про Міттенвальд, Ювілейну Зустріч, а також інтерв'ю з учасниками Свята Весни 1947 року ви зможете прочитати в журналі «ЮМПЗ 2017», який нещодавно вийшов у світ.

ЮМПЗ 2017: юнацтво під час мандрівки Альпами
Фото Андрія Зварича

ІЩЕ ОДНА НЕЗАБУТНЯ СТОРІНКА ІЗ ЖИТТЯ ПЛАСТОВОГО

*Кілька штрихів з ЮМПЗ у Німеччині
пл. сен. Нестор Яворський, КО (Мельбурн)*

Коли дедалі старшими стають люди, як іноді чуємо, то до багатьох час від часу зазирають у душу думи про літа дитячі, про юнацькі будні та мрії, про молодечі пориви до чогось особливого і незбагненого. І спомини наші про те, що збулося, а що й ні, лягають своїми рядочками одні за другими, витворюючи особливе мереживо з подій у різні часи та зі штрихів нашої біографії. А, може, і долі, яка нам випала і яку ніхто з нас на земному шляху передбачити не зміг і не може. І є у кожного з нас щось своє, неповторне у згадках про літа минулі та в бажаннях на оте незвідане майбуття. Але так чомусь завжди стається, що доля однієї людини переплітається з долями інших, у чомусь подібних та не дуже. Над цим можна довго і багато розважати, але...

Але ось тут, далі, мені хочеться дещо розповісти з історії та сьогодення пластової родини, народженої понад сто літ тому на праотчих землях і розселеної по всьому світові широкому. А надихнула мене на це подорож до Німеччини, де відбувалася Ювілейна Міжкrajова Пластова Зустріч — ЮМПЗ 2017.

Отже, все почалося там іще у 1947 році, після Другої світової війни, коли пластуни з'їхалися на зустріч в баварських Альпах, у Міттенвальд. Тоді це була частина Американської окупаційної зони. І там колишні казарми Вермахту перетворили на так звані ДіПі-табори. «Діпістами» були, зокрема, люди, яких гітлерівська влада під час війни вивозила із завоєнованих територій Східної Європи до нацистської Німеччини на примусові роботи. Були там і такі, що змушені були покидати свою Батьківщину, тікаючи від комуністичного ярма, яке їм загрожувало внаслідок наступу Червоної армії. Між ними були також полонені або в'язні концентраційних таборів. Між діпістами було чимало білорусів, латишів, литовців, естонців, росіян і особливо українців.

А ось українські пластуни зібралися там 70 літ тому, щоб відзначити 35-ліття від заснування Пласту. І незважаючи на повоєнні обставини та чужу державу, ці переміщені особи

хотіли продовжувати своє пластування. Відтоді вже 70 років Ювілейні Міжкrajові Пластові Зустрічі продовжують традицію «Міттенвальду», а цього року надійшов час повернутися туди знову.

На ЮМПЗ 2017 учасники таборували в різних таборах. Всього їх зголосилося 450 осіб, інструкторів та членів оргкомітету — 60, а гостей — майже 200. Цікаво, що на ЮМПЗ 2017 завітали представники понад 60 пластових станиць. Найдовший маршрут до Мюнхена подолали учасники з Мельбурна — 16 118 км, це майже 22 години лету.

Учасники та гості ЮМПЗ 2017 мали нагоду відвідати виставку «Міттенвальд 1947», де змогли побачити та довідатися багато цікавого. Зокрема, була представлена трирічна (1946—1949 рр.) хроніка юнацького гуртка «Леви» з м. Регенсбург, протокольні записи жіночого коша у Міттенвальді, повоєнні речі, оригінальні відзнаки минулих таборів та багато іншого. Наприклад, з архіву станиці Вінніпег були представлені старі пластові прапори. Окрім матеріалів, представлених в музеї, усім бажаючим вдалося поспілкуватися з декількома учасниками Свята Весни 1947.

14 серпня відбулися Богослужіння та офіційна частина відкриття пластових святкувань. Були присутні духовні провідники Української греко-католицької та Української автокефальної православної Церков: владики Кир Петро, Кир Борис, отець Володимир Війтович та отець Валентин Смоктунович, а також представник Генконсульства України в Мюнхені Михайло Шевченко.

Запам'яталися мені Шостий Пластовий Конгрес, на якому виступили представники різних країв, а також мандрівка для УПС в місто Тегернзе на східному березі однойменного озера. То був цікавий і надзвичайний день: теренівка, в часі якої учасники піднялися канатною дорогою на Карвендель з видом на Альпи, відвідали пост гірських рятівників, прогулянка містом.

Окрім того, учасники побували на місці проведення ЮМПЗ 1947 року. І там, на місці тогочасної таборової площі, як і 70 років тому, знову звучало «При ватрі».

Звичайно, не можу не згадати про інтерактивну виставку «Зелена планета», яка відбулася надзвичайно успішно. Тому, мабуть, Лаура Гарабач, референтка програми, була дуже задоволена і сказала, що все юнацтво підготувало виставку з хорошим настроєм та виявило

особливе зацікавлення екологічною тематикою. Кожен край мав змогу в своєму павільйоні представити себе і свої екологічні проекти. Представники Канади, наприклад, ініціювали надзвичайно цікавий проект: вони запитали 150 пластунів, яким чином вони підтримують охорону довкілля у своїй країні. Відповіді були поміщені на видних місцях, щоб усі зацікавлені могли з цим ознайомитися і, можливо, почерпнути щось для себе і своєї станиці.

А ось табір «Едельвейс» мандрував до півніжжя найвищої гори Німеччини — Цугшпітце (Zugspitze) — через так званий Печерний Каньйон (Höllentalklamm) гірської групи Веттерштайн (Wettersteingebirge).

Як казали учасники (і про це доводилося чути, думаю, не тільки мені), найбільше їм сподобалася точка, де вони носили воду з потічка, а найбільш «зеленою» точкою було висадження очерету на березі ставка, що згодом впадає в Rotbach. Власне, це дуже гарний приклад, бо після таборування пластуни залишили після себе не просто прибрані місця, а ще й озеленили територію.

Таборовики-пластуни з Карвенделя та інші мали нагоду прогулятися славним для українців Мюнхеном. Протягом цілого дня відвідували цікаві місця у Мюнхені, зокрема, піднялися на верх центральної ратуші, побачили прикрашену й обмальовану щоглу, на якій зображені всі промислові професії міста, танець бондарів, який врятував мешканців Мюнхена від чорної чуми, національні костюми Баварії, віртуозних серферів у парку та багато інших цікавинок.

Думаю, що вам, як і мені, цікаво буде також почути Евеліну Юнкер, ліцензованого гіда міста Мюнхена, філолога-перекладача. Колишня львів'янка вже 16 років мешкає у Мюнхені, зачарована атмосферою цього міста та природою Баварії. Вона каже: «У цього міста багато облич. Мюнхен — мегаполіс та "велике село", де з вами будуть вітатися на вулиці. Це скарбниця світового живопису Рубенса та Дюрера, осередок культурних та музейних цінностей. Сучасний Мюнхен — великий промисловий і дослідницький центр, штаб-квартира таких гігантів, як BMW, Siemens, Allianz та інші».

Третє за величиною місто Німеччини, столиця Баварії, розташоване на півдні країни, славиться на увесь світ насамперед своїми традиціями. Саме тут щорічно відбувається Октоберфест — найвідоміший фестиваль

Фото Андрія Зварича

пива та фольклору, на який з'їжджаються відвідувачі з усього світу. Тут ви зможете помилуватися яскравими національними баварськими костюмами. Це й мекка для прихильників баварської футбольної команди «FC Bayern München».

Після Другої світової війни у Мюнхені утворилася численна українська діаспора. Тут діють українські громадські та культурні установи, найвідомішими серед яких є Український Вільний Університет, який працює у Мюнхені від 1946 р., студентський осередок СУСН та Пласт.

Урочисте закриття ЮМПЗ 2017 відбулося у відпочинковому парку Міттенвальда з участю бургомистра, всіх пластунів та гостей.

Зрозуміло, що усього того пластового, що було там, у краї німецькому, на цих журнальних сторінках не перелічити, але приємно радують, вселяють надію і додають натхнення пластові ватри, пісні, гутірки, мандрівки пластунів і пластунок молодших поколінь. Ця подія, думаю, стала не тільки для мене, а й для багатьох пластунів ще однією незабутньою сторінкою у житті.

Комендант ЮМПЗ —
Заступник коменданта —
Головний бунчужний —

Коменданти підтаборів УПЮ —

Комендант велотабору —
Комендант підтабору УПС —

Референти Мюнхена —
Референти теренового змагу —
Референти мандрівки —
Референт рафтіngu —
Референт Міттенвальда —
Референт Зеленої планети —
Референти вечірньої програми —
Референт вишколу і виховної дії —

Референт оселі —
Референт транспорту —
Референт надзвичайної дії —

Фінансист —
Адміністрація —

Референти гостей —
Таборовий музей —
Технічна підтримка —

Дизайнер —
Крамничка —

Інтендант оселі —
Референт велотабору —

Таборові лікарі —
Таборовий шпиталик —

Помічники —

Медіа-центр —

Веб-майстер —
Відео-команда —

Борис Франкевич
Ірця Добрянська-Райндль
Іван Спринь

Ліна Микитчак, Роман Кучкуда, Юрій Саєвич,
Таня Яців-Жураківська
Тарас Ференцевич
Рома Зубенко

Назар Сухорончак, Александра Лупор
Катруся ден Тоом, Орест Владика
Роман Мороз, Ярема Гонт
Андрій Спех
Орест М'ялковський
Лаура Гарабач
Максим Геля, Дануся Ковальчук
Діяна Франкевич
Оксана Микитчак
Дам'ян М'ялковський
Михась Салаяк
Оксана Елбе
Юрко Подоба
Оксана Сеничак, Соня Фіцак
Таня Мельник та курінь «Ті, що греблі рвуть»
Михайло Добрянський
Міра Франкевич
Юлія Зубенко
Ростик Столяр
Адріян Заяць
Роман Стельмах, Леся Смондуляк
Наталя Буліковські, Таїса Сімків, Ляріса Фіцак
Михась Бержерон, Тарас Кайдич, Ігор Матичак,
Ксеня Ференцевич, Таїса Яценко
Сяня Тірі (координатор), Наталя Босак-Ковалик,
Ярина Вдовичин, Андрій Зварич, Тарас Щепаняк,
Руслан Трач
Аркадій Путько
Павло Дідула, Андрій Гривняк, Мирослав Лесюк

За організацію ЮМПЗ 2017 відповідала
Крайова Пластова Старшина Німеччини
(Plast — Ukrainischer Pfadfinderbund in
Deutschland e.V.)

**ОРГАНІЗАЦІЯ
ЗУСТРІЧІ.
ВІДПОВІДАЛЬНІ
ОСОБИ**

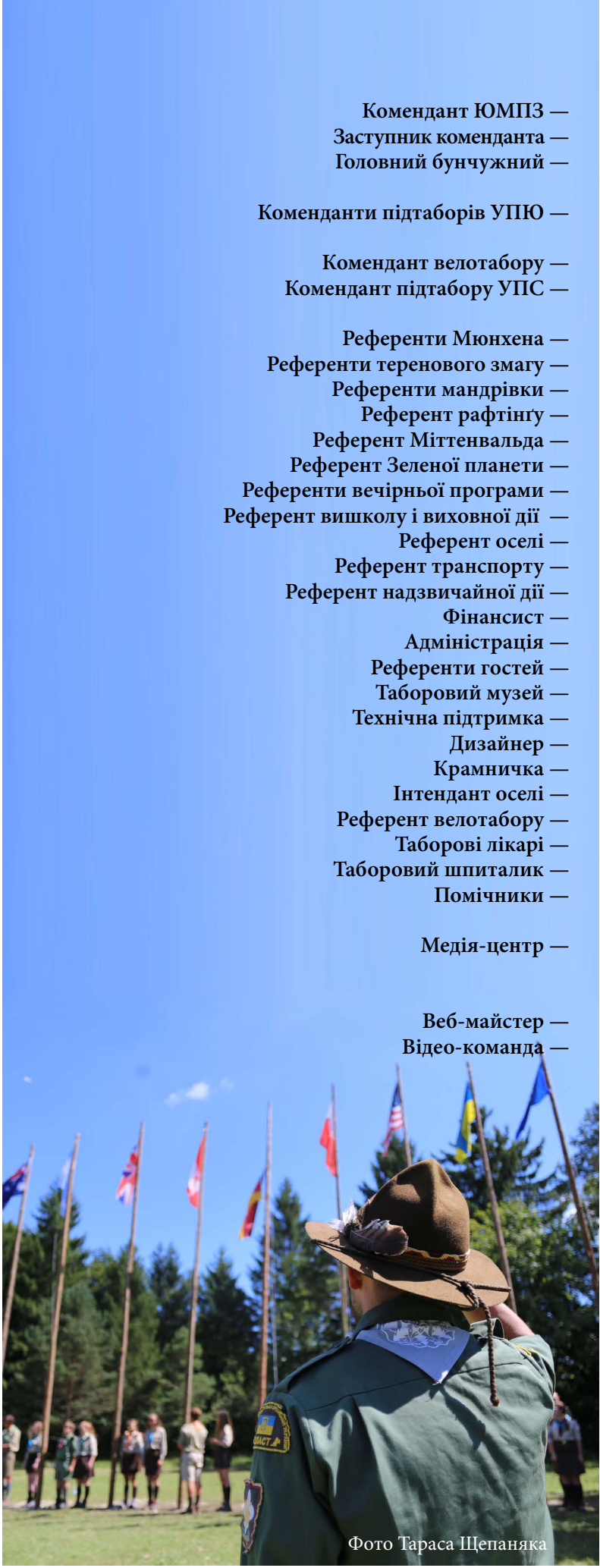

Фото Тараса Щепаняка

ГОЛОВНІ СПОНСОРИ

- Родина Бічардів і Дармохвалів у пам'ять про Володимира Дармохвала, ЧК, Ольгу Дармохвал та Миколу Дармохвала, ХМ
- Фундація «Спадщина»

СПОНСОРИ

- Пластова Фундація в Нью-Йорку
- Пластуни зі США (анонімно)
- Федеральна кредитова кооператива «Самопоміч», Нью-Йорк
- Фундація при Українсько-американській федеральній кредитовій спілці «Самопоміч» в Чикаго
- Товариство «Самопоміч», Нью-Йорк
- Українська федеральна кооператива «Самопоміч» у Філядельфії
- Родина Грабовичів
- Марта і Юрій Кузьмовичі
- Анета і Богдан Савицькі
- E. J. York Inc.
- Федеральна кредитова кооператива НОВА
- Федеральна кредитова кооператива СУМА
- Фундація «Побратими»
- Федеральна кредитова кооператива «Будучність» у Воррені

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА СКЛАДАЄ ШИРУ ПОДЯКУ СПОНСОРАМ І ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЗА ЇХНЮ ЩЕДРУ ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ ВІДЗНАЧЕННЯ

70-ЛІТТЯ ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАСТУ В ДІЯСПОРІ ТА ЮМПЗ 2017

ЖЕРТВОДАВЦІ

Юрій Баб'як, Рома Лідія Гуцуляк, Ігор Михальчишин, Тамара Балан, Калина Дурбак і Олесь Микита, Алекса Мілянчик, Люба і Роман Вальків, Богдан Кальваровський, Марта М'ялковська, Андрій Гадзевич, Христя і Богдан Колоси, родина Прухницьких, Василь Галушка, Андрій Літепло, Лариса Радіон, анонімні пластуни з Великої Британії та України, Петрусик Сохоцький.

КУРІННІ ПРОЄКТИ

- Курінь УСП-УПС ч. 31 «Вовкулаки» профінансував медичне обладнання для таборового шпиталика, гурткові аптечки та видання підручників «Перша допомога в природі» на ЮМПЗ 2017
- Курінь УСП-УПС ч. 3 «Лісові Чорти» профінансував видання державних поштових марок для ЮМПЗ 2017
- Курені УСП ч. 4 і курінь УПС ч. 2 «Ті, що греблі рвуть» зорганізували документальний фільм та виставку на тему «Ювілейне Свято Весни 1947 в Міттенвальді» і провадили таборовим музеєм

пл. сен. Марта Кузьмович, Гр.,
голова Головної Пластової Булави
пл. сен. Богдан Савицький, ЧК,
фінансовий референт Головної Пластової Булави

У КРЕМЕНЧУЦІ ПЛАСТУНИ СТВОРИЛИ ВЕЛИЧЕЗНИЙ МУРАЛ, ПРИСВЯЧЕНИЙ ВІЙСЬКОВИМ НА СХОДІ

Владислав Мальков

Майже два місяці кременчужани могли спостерігати за тим, як створюється величезне двадцятиметрове графіті, а над його створенням, не покладаючи рук, працюють кременчужські пластуни під керівництвом місцевого художника Сергія Брильова.

Близько місяця готували трафарет, до створення якого долучились і наймолодші пластуни — новачки і юнаки.

Композиція, що присвячена подіям Майдану та війни на сході України, отримала назву «Погляд». Центральним персонажем картини став молодший сержант 92-ї бригади Володимир Шаповал, який загинув 5 березня 2016 року на Луганщині.

Довгі години кропіткої роботи пішли на створення трафарету, до пізньої ночі орудували балончиками і нарешті матеріялізували це графіті. На ньому зображено цілий відрізок історії, вояків, які віддавали і відають життя за мир, спокійний сон та майбутнє нашої країни.

За матеріалами www.plast.org.ua
Фото Юрія Михайленка

ВСЕ РОЗПОЧАЛОСЯ В ЕРЛЯНГЕНІ

«Я МАЮ В СЕРЦІ ТЕ, ЩО НЕ ВМИРАЄ!»

пл. сен. Оксана Закидальська, ЛМ

Заснування старшопластунського куреня було ініціативою Лесі Храпливої. Спочатку, в 1947-му році, це був самостійний гурток «Лісові Мавки» в університетському місті Ерлянген, що в Північній Баварії. В короткому часі до Ерлянгену перенесли табір т.зв. переміщених осіб — українських біженців. Отож «Лісові Мавки» відіграли провідну роль в ділянці виховництва у пластовій станиці в Ерлянгені. Та невдовзі через життєві обставини членки куреня емігрували за океан.

Оскільки гасло «Лісових Мавок»: «Я маю в серці те, що не вмирає!» — то у 1960-х роках знову виринула ідея створити старшопластунський курінь «Лісові Мавки» під патронатом Лесі Українки. Ідея була висунена юначками з Торонта, членкинями гуртка «Лісові Мавки», які нав'язали контакти з юначками з Чикаго в 1961-му.

Через рік групи з Торонта і Чикаго зустрілися на ЮМПЗ на Вовчій Тропі. Були тоді вже старшими пластунками. І там однієї ночі провели ритуал заснування куреня під слова Лесі Українки. У 1962-му році курінь отримав офіційне визнання як 20-ий курінь УСП-ок.

Старшопластунський курінь «Лісові Мавки» від 1960-х років працює неперервно на північноамериканському континенті, а в останніх роках також в Україні. Ідея створити сеньйорський курінь «Лісових Мавок» виринула наприкінці 1980-х років з ініціативи колишніх членкинь старшопластунського куреня з Чикаго, Торонта і Філядельфії. Першою курінною підготовчого куреня була Ліда Ткачук. У 1992-му році курінь одержав порядкове число і став 38-им куренем УПС «Лісові Мавки».

ТЕ, ЩО ЗРОДИЛОСЬ У НАШОМУ СЕРЦІ ТАК ДАВНО, ПЕРЕЙНЯЛИ МОЛОДШІ

(спогад, написаний 2007 року)

пл. сен. Ярослава Слиж Панчук, ЛМ

В першу чергу, як одна із засновниць куреня, щиро радію нашою Зустріччю і вітаю усіх «Лісових Мавок». В 1947 році не снилось нам і не мріялось, що будемо відзначати його 30, 50, а сьогодні 60-ліття. Щастя нам Боже! Рівночасно з нагоди Ювілею хочу написати дещо про себе. Хочу написати передовсім тому, що дорога до Пласту не була для мене ані простою, ані легкою.

Як відомо, Пласт в Україні 1930 року був заборонений. Я ходила до Академічної гімназії у Львові, де в 1936—1937 рр. моїм господарем кляси й учителем природи був д-р Олександр Тисовський, засновник Пласту. Залишилась мені гарна світлина учнів нашої кляси з проф. Тисовським посередині, на тому подвір'ї, де в 1912 році гурток Олександра Тисовського склав першу Пластову Присягу.

Ще в гімназії, в останній клясі перед матурою, я стала членкою Юнацтва ОУН. Пильно вивчала історію України, конспірацію і захоплювалась націоналістичною ідеологією. Пригадую, що в тих часах я з приємністю читала «Призначення України» і «Розподіл Росії» Юрія Липи.

У 1942 р. я здала матуру, а далі вибрала студії фармації і залишилась у Львові. За тодішніми вимогами перед студіями фармації треба було мати два роки практики. Я пішла працювати до аптеки «Під Темідою» на розі вулиць Сикстуської і Словацького.

Управителькою аптеки була м-р. фарм. Гая Іванцева, незвичайно мила, висококультурна пані. Було мені тоді 18 літ, а в ОУН закінчила тільки юнацький вишкіл. Аптека, в якій я почала працювати, була центральною положена в місті, тому, думаю, десь «нагорі» в Організації вирішили, що буде надаватися на зв'язковий пункт. Так несподівано я стала зв'язковою ОУН. Моєю зверхницею була Надя Романів Сидор, дружина Василя Сидора-«Шелеста», полковника УПА і командира УПА-Захід. (Надя загинула в УПА разом зі своїм чоловіком в Горганських лісах біля Перегінська в 1949 році). Протягом дня приходили до аптеки й питали за мною особи, часто високо поставлені в Організації, як Дарія Ребет, Ростислав Волошин, раз була Катруся Зарицька та інші. Передавали т.зв. грипси, а я передавала далі. Моє псевдо було «Рута», яким я, одружившись, назвала свою першу донечку.

Втратила я тоді контакт з товаришками та із студентським життям, за яким навіть не тужила, бо моє життя було тоді таке цікаве, таке цілком інакше, повне небезпек, з яких я навіть не здавала собі справи. Та, на жаль, в короткому часі все нагло змінилося... Аптека «Під Темідою» була розконспірована і не могла залишатись центром зв'язку для ОУН, а я зв'язковою. Про те повідомила мене Люба Комар Прокоп, моя нова зверхниця.

Зближався березень 1944-го року. Давно станув сніг, пахло весною, а нас гнітили чорні думки. Що буде далі? Про те, що німці заломилися на Східному фронті, не було уже сумніву. Нова большевицька навала сунула на нас, як якесь страшне і невідкличне призначення. Дома у нас цілий час велись дискусії, як і куди втікати. За першої большевицької окупації ми були уже за Бугом, тому не було сумніву: ми мусимо втікати.

З тим рішенням моєї родини я звернулась до Люби Комар, моєї нової зверхниці. Вона сказала, що можу їхати з родиною. Кличку й задоволення, що буду ще потрібна в Організації, я дістала, і так ми розійшлися, покидаючи Львів назавжди... Тільки незатертими осталися в моїй пам'яті й моєму серці ті два незабутні роки в підпіллі на все життя.

Зв'язок на еміграції я мала, однак в той час уже найважливішим для мене було закінчити студії. Я записалася на студії фармації в німецькому університеті ім. Фрідріха-Александра в Ерлянгені, який закінчила 1949 р. І так, як колись в Україні фармація привела мене до ОУН, так і тепер фармація привела мене до Пласту.

З радістю прийняла я тоді пропозицію Лесі Храпливої стати співорганізаторкою самостійного пластового гуртка студенток, який згодом став куренем «Лісові Мавки». Леся об'єднала біля себе товаришок з байройтської гімназії, де здавала матуру, а ними були: Леся Кисілевська, Віра Бабій, Стефа Зайферт, Люба Шавала. Долучились до них Наталка Москалів, Оля Пиндюк, Слава Слиж, Донця Ференцевич, Ірка Урбан, Дарка Городиська, Ака Клим. Усі з запалом узялись до праці. У вільних днях ми сходилися і радились, як назвати свій курінь. Досить скоро вирішили ми бути «Лісовими Мавками». Сталось це, мабуть, під впливом «Лісової пісні» Лесі Українки, якою захоплювались ще так недавно на гімназійній лавці... Зрештою, всі ми тужили за Україною, за красою її природи, журилися її долею.

В короткому часі до Ерлянгену перенесли табір т.зв. «переміщених осіб» — українських біженців, і для Мавок відкрилось поле для практичного пластування. Хоч у своєму житті не мали ми щастя бути новачками чи юначками, а проте пластування переживали цілою душею.

На фото: «Лісові Мавки» під час ЮСВ. Сидять, 1-й ряд від ліва: Слава Слиж, подр. Гавришук, Леся Храплива, Наталка Москалів, Віра Бабій; 2-й ряд від ліва: Люба Шавала, Ака Клим, Дарка Городиська, Донця Ференцевич. Над ними Леся Кисілевська. Міттенвальд, 1947 р.

Коли постала пластова станиця в Ерлянгені, ми, «Мавки», включились у працю станиці — на постах кошової, зв'язкової та гніздової. Всі були подругами або сестричками — пластовими виховницями.

Роки 1947 і 1948 позначились для нас найбільшою активністю. Крім сходин з новачками і юначками ми відбували часті прогульки і ватри. Околиці Ерлянгену, з розлогими левадами, сосновими лісами, які так дуже нагадували нам наші рідні, надавалися знаменито на теренові гри, які відбували ми звичайно в суботу й неділю, у вільний час від викладів і науки.

Брали ми участь у Ювілейній Пластовій Зустрічі з нагоди 35-ліття Пласту, яка відбулася величаво в липні 1947 р. у Міттенвальді, серед чудової гірської природи над рікою Ізар. Одним із найприємніших споминів з тих часів був новацький вишкільний табір у Волькерінгу, біля Регенсбурга, на якому інструкторками були визначні пластові виховниці: Софія Янів, Ганка Коренець, Тоня Горохович. При кінці табору приїхала на перевірку сама Цьопа Паліїв, яка була ідеалом для кожної пластунки.

Відбули ми зустріч УСП-ок у Ваєрн, де особливо подружились з мюнхенськими «Першими Стежами». Брали участь у З'їзді УСП в Мюнхені 1948 року. Також зорганізували зустріч нашої станиці з чужинецькими пластунами, латиськими і німецькими скавтами, з якими ми були у приязних відносинах.

Всі ми були веселі, безжурні, любили співати. Часто співали ми, машеруючи містом, і привертати тим до себе приязну увагу перехожих німців. Пробували також щастя на сцені, приготувавши власними силами «Грішницю» Лесі Українки в переселеному таборі при виповненій по береги залі.

На жаль, життєві обставини змусили нас покинути Ерлянген й емігрувати за океан. На нових поселеннях закладали вже свої родини, займались вихованням дітей. Тільки декілька з нас залишилися активними в Пласті. Життєвий «звіт» своїх молодих літ хочу закінчити словами із моєї улюбленої пластової пісні «Молоді ми», яка допомагала й допомагає мені в моїх життєвих труднощах: «Не схиляй голови у знемозі, бо зірок не побачиш тоді. Уперед нам іти по дорозі, світ є гарний і ми молоді!» Так, світ є гарний... Як колись будете мандрувати в Європі, відвідайте Ерлянген!

Та те, що зродилось в нашому серці так давно, перейняли інші, молодші, також «Мавки», і тепер відзначаємо спільно наш радісний ювілей. Я щаслива, що буду учасницею того Ювілею, та що мої доньки Рута і Христя є активними пластунками, та передовсім я вдоволена і щаслива, що вони «Лісові Мавки».

Пл. сен. Ярослава Слиж Панчук, ЛМ
(27.V.1924 — 18.X.2016),

була співзасновницею куреня «Лісові Мавки», найстаршою членкою станиці Чикаго (США). Завжди була вірною Богові й Україні. Мама двох доньок, також «Лісових Мавок», та бабця чотирьох онуків — завзятих пластунів.

«Лісові Мавки» у Мюнхені під час ЮМПЗ 2017

«Лісові Мавки» під час курінної ради: пл. сен. Христя Панчук Фединська, ст. пл. Зоя Ріпецька, ст. пл. Мая Ріпецька і пл. сен. Рута Панчук Ріпецька. Нью-Йорк, 2017 р.

СЛІДАМИ ПОПЕРЕДНИЦЬ

пл. сен. Христя Санторе, ЛМ

«Лісові Мавки» оформилися у 1947 році, коли 11 старших пластунок на скитальщині в німецькому Ерлянгені створили свій перший гурток. Тому ЮМПЗ 2017 була для нас такою багатозначною та знаменною: окрім 105-го ювілею Пласту та 70-ліття Міттенвальдського Свята Весни ми також відзначили 70 років від заснування нашого куреня, на тій же території, де він створився.

Беручи участь в роботі оргкомітету, організації велотабору УСП/УПС, табору УПС та прогульці до Міттенвальда, сучасні «Лісові Мавки» помандрували шляхами наших засновниць та здобули глибше розуміння того, що їх надихало згуртуватися довкола твору Лесі Українки «Лісова пісня», якою вони захоплювалися. Під час ЮМПЗ ми відчули чар та величність буйної баварсько-альпійської природи, яка була не тільки вражаючою, а й зворушливою для наших перших «Лісових Мавок», бо нагадувала їм ліси та гори рідної України, за якими вони тужили.

Тому було надзвичайно приємно, що львівські членки нашого куреня долучилися до ювілейної товариської зустрічі «Лісових Мавок», яка відбулася 15 серпня на терені Нимфенбурзького Палацу («Палац Лісових Мавок»), і тим самим привели нашу історію до повного повороту. Після незабутньої зустрічі вони ще й добралися до самого Ерлянгену — справді слідами наших попередниць.

Що собі би думали наші засновниці, якби знали тоді, що через 70 років зійдеться в Баварії «Лісові Мавки» зі США, Канади, Німеччини, Нідерландів та саме з України? Що далі плекають дух «Лісової пісні» та характеристики головної постаті: духовність, ніжність, досконалість і любов до краси та шляхетності. Може б і не дивувалися, знаючи, що наш дороговказ — це вічні слова Лісової Мавки:

**«Я В СЕРЦІ МАЮ ТЕ, ЩО НЕ
ВМИРАЄ».**

Мавки (в темних хустках) з юначками в Ерлянгені. Зліва: ст. пл. Оля Пиндюк, ст. пл. Слава Слиж, ст. пл. Леся Кисілевська, ст. пл. Софія Горошко, ст. пл. Леся Храплива. Німеччина, 1948 р.

Мавки під час Ювілейного Свята Весни, 1947 р.

Світлина з фотоархіву Христини Панчук Фединської

пл. сен. Богданна Блаженко Титла, ПС

КНЯЗІ ЦЕРКВИ — ПЛАСТУНИ

ЄПИСКОП

ПЛ. СЕН. **ГЛІБ ЛОНЧИНА, ЛЧ,**
"ЦЕЛІБАТ"

— ” —

ВЛАДИКА ГЛІБ ЛОНЧИНА — ТИХИЙ, СКРОМНИЙ, СТРИМАНИЙ ПРАЦІВНИК УГКЦЕРКВИ. ПРИГАДУЮ, КОЛИ В ГОСТИННІЙ ХАТІ НАТАЛКИ І МАРКІЯНА ТИТАЇВ СЕНЬЙОРИ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ В ПАССАЙК, Н. ДЖ., ПРОШАЛИ ТОДІ ШЕ О. ГЛІБА, БО ВІН ВІДІЖДАВ ДО РИМА, ТО ВІН ТІЛЬКИ ЛЕГКО ПОСМІХАВСЯ НА ЖАРТИ І КОМЕНТАРІ ПРИСУТНІХ І КОРОТКО СПОКІЙНО ВІДПОВІДАВ, КОЛИ ЙОГО ЗАПИТУВАЛИ ПРО ЩОСЬ. КОТРОГО З ЙОГО ДРУЗІВ ЗАПИТУВАЛА ПРО НЬОГО, ДІСТАВАЛА ТУ САМУ ВІДПОВІДЬ, ШО О. ГЛІБ ЗАВЖДИ ПЕРЕБУВАВ У СВОЄМУ ДУХОВНОМУ СВІТІ.

Народився він 23 лютого 1954 р. в Стюбен-віл, Огайо (ЗСА), в українській родині емігрантів, і при хрещенні отримав ім'я Борис. У 1959 р. його батьки Орісія і Богдан з п'ятьма дітьми переселилися до Дітроїта, де Борис ходив до початкової і середньої школи Непорочного Зачаття, а також до школи українознавства, де успішно здав матуральні іспити. При церкві Непорочного Зачаття служив вівтарним дружинником і диригував хлоп'ячим хором. Борис також завершив Український музичний інститут дипломовим речителем на фортепіані.

До Пласту вступив у 1961 р. і став членом 1-го гнізда УПН «Крилаті», а в УПЮ належав до 13-го куреня ім. Тараса Чупринки. Складав пластові проби, їздив на курінні табори, брав участь у Міжкrajових Пластових Зустрічах та був новацьким виховником. В юнацтві 1967 р. дістав четверте юнацьке відзначення за зразкову виховну працю. Коли перейшов до УСП, то вступив до пластового куреня «Лісові Чорти» й одержав порекло (псевдо) «Целібат».

Восени 1971 р. Борис разом з братом Тарасом виїхав до Рима на студії в Колегії святої Софії при Українському Католицькому Університеті. У 1975 р. вступив до монастиря св. Теодора Студита в Гроттаферрата (Італія), у якому прийняв схиму 19 грудня 1976 р. й одержав монаше ім'я Гліб. Священниче рукоположення отримав від Патріярха Йосифа Сліпого 3 липня 1977 в тому ж монастирі. Вже як священник продовжив студії богослов'я в Університеті «Урбаніанум», де здобув ліценціят в 1979 році.

Від 1983 до 1985 р. о. Гліб служив сотрудником при парохії св. Миколая в Пассайку, Н. Дж. (ЗСА), де став членом осередку праці УПС. Невдовзі був відкликаний назад до Рима на пост префекта Колегії святої Софії. 1990 р. повернувся до Пассайку і перебрав обов'язки пароха церкви св. Миколая, а два роки пізніше знов виїхав до Рима, де продовжив студії літургії при Папському Східньому Інституті.

У 1994 році монаша спільнота Студитів переїжджає в Україну, а з ними й о. Гліб. У Львові стає духівником у Львівській духовній семінарії Святого Духа. В цій семінарії, в Інституті вищої освіти релігійної культури, на катехитичних курсах викладає літургіку та біблійні науки. В той сам час, у 1997—1999 рр., пише докторську працю при Східньому Папському Інституті в Римі, а в травні 2001 р. захищає дисертацію на тему «Требник митр. Андрея Шептицького (Львів 1925—26): спроба літургійної віднови». Також у 1997—2001 рр. є крайовим капеланом спільноти неповносправних в Україні «Віра і світло», а у 2000—2002 рр. працює як аташе в Апостольській нунціатурі в Києві. При праці аташе о. Гліб набув цінний досвід. Він ознайомився з життям і проблемами спільнот латинського обряду в Україні, пізнав особливості дипломатичної праці з різними людьми, урядом і т.п., навчився працювати в бюро, спілкуватися з журналістами і представниками Церков. Великий досвід здобув при підготовці візиту Святішого Отця Івана Павла II в Україну.

11 січня 2002 р. о. Гліб Лончина іменований Єпископом-помічником УГКЦ з титулом місцевого єпископського престолу Барети біля Ефезу. Архиєрейську хіротонію отримав в Архикатедральному соборі св. Юра 27 лютого 2002 з рук Блаженнішого Любомира Гузаря, а співсвятителями були Митрополит Стефан Сорока та

Єпископ Юліян Вороновський. Нововисвячений Єпископ Гліб дістає призначення до Патріяршої курії Верховного Архиепископа як керівник курії Києво-Галицької Митрополії. 1 березня того ж року Блаженніший Любомир іменує Владика Гліба Сенатором УКУ, від 25 червня 2002 до 2 червня 2007 він є Головою Сенату. Очолює Патріяршу літургійну комісію УГКЦ, є головою Наглядової ради «Карітас України».

У 2003 р. повертається до Рима як апостольський візитатор для українців греко-католиків в Італії, а тоді ще призначений візитатором в Іспанії і в Ірландії. В той же час стає апокризарієм-прокуратором УГКЦ при Римській Апостольській столиці і постулятором справи беатифікації і канонізації Слуги Божого Андрея Шептицького.

16 червня 2006 р. декретом Блаженнішого Любомира Владика Гліб призначений керівником адміністрації Релігійного управління Києво-Галицької Митрополії УГКЦ, а з 28 вересня того ж року — керівником Відділу церковних комісій та Уповноваженим для монаших справ Патріяршої курії УГКЦ. Від 16 вересня 2008 р. є головою Патріяршої літургійної комісії УГКЦ. Тут праця полягає у вивченні стану існуючих літургійних текстів та уніфікуванні їх, приготуванні перекладів, написанні служб на честь новопроголошених блаженних тощо.

2 червня 2011 р. Ватикан повідомив про те, що Папа Венедикт XVI, взявши до уваги рішення

Синоду Єпископів УГКЦ, призначив Владика Гліба Апостольським екзархом для українців візантійського обряду у Великій Британії. Введення на престіл п'ятого Апостольського екзарха для українців у Великій Британії здійснив Блаженніший Святослав Шевчук 2 серпня 2011 р.

18 січня 2013 р. Папа Венедикт підносить до гідності єпархії дотеперішній Апостольський екзархат для українців у Великій Британії, надаючи їй назву «Єпархія Пресвятої Родини» з осідком в Лондоні, а першим єпархом Святіший Отець призначає Владика Гліба, дотеперішнього екзарха.

Як бачимо, той тихенький, скромний єромонах, а згодом єпископ Гліб виконав і виконує величезну масу праці, працює як мурашка, сповняючи різноманітні наложені на нього обов'язки. Це навантаження не завжди дозволяло йому на спілкування з Пластом, але коли траплялася така рідкісна нагода, то з приємністю зустрічався зі старими і новими друзями-пластунами.

Бажаємо друзів Владиці Глібові перебувати в кріпкому здоров'ю і продовжувати творчо діяти на славу Божу і добро УГКЦеркви й українського народу. Благослови і щастя, Боже!

Кир Гліб Лончина з мамою Орисею відвідує пластунів під час ЮМПЗ у Свіржі, серпень 2002 р.
Фото Богдана Яцишина

Кир Гліб Лончина з членами куреня «Лісові Чорти» в день закриття ЮМПЗ. Львів, 24 серпня 2002 р.
Фото Тараса Ференцевича

Кир Гліб Лончина під час перепоховання праху президента ЗУНР Є. Петрушевича, полк. УГА Д. Вітовського та його ад'ютанта Ю. Чучмана. Львів, Личаківський цвинтар, 1 листопада 2002 р.

НОВИНКА ВІД ВИДАВНИЦТВА «СВІЧАДО» — КНИГА «БЛАЖЕННІШИЙ ВУЙКО ЛЮБКО»

Книжка з такою трепетною назвою прагне справді наблизити нас до цієї великої Людини — Блаженнішого Любомира Гузаря. Її сторінки пахнуть найнеймовірнішими спогадами рідних, друзів, священників, єпископів, журналістів, психологів, філософів, істориків та багатьох інших особистостей, яким пощастило зустрітися на своєму життєвому шляху з великим духовним провідником, другом, братом і... вуйком Любком.

ЩОБ НЕ ЗАТЕРЛАСЯ ЛЮДСЬКА ПАМ'ЯТЬ

Збірка спогадів про Блаженнішого Любомира Гузаря побачила світ 2017 року у видавництві «Свічадо».

Щоб не затерлася людська пам'ять, щоби сповнити серце вдячністю Богові за таких провідників нашого народу і Церкви, ми й видали цю книжечку. Блаженніший Любомир дуже хотів, аби наші книжки були такими зручними, щоб люди могли носити їх в кишені. Ось вона саме така — збірка неймовірних спогадів, яку можна носити в кишені.

Запрошуємо наших читачів вдумливо і з вдячністю розгорнути ці світлі сторінки зі спогадами. Не поспішайте перечитати їх якнайшвидше. Нехай слова, постава і мудрість Блаженнішого Любомира передадуться і нам, закарбуються глибоко в серці і спонукатимуть гідно прожити дароване Богом життя.

Книга у твердій палітурці, формат — 120х170, обсяг — 208 сторінок.

Редакція сайту www.credo.pro

ПРО ЛЮДИНУ ВЕЛИКОГО СЕРЦЯ

Цього року однією з новинок на Форумі видавців у Львові була книжка спогадів «Блаженніший вуйко Любко» від видавництва «Свічадо». Для пластунів вона особлива ще й тим, що кілька спогадів надали пластуни, зокрема із Загону «Червона калина» — куреня, до якого належав братчик Любомир.

До книжки увійшли спогади про Любомира Гузаря, авторами яких є люди різного віку, професій, національностей і віровизнань. Відверто, зворушливо, смішно, влучно, без пафосу, простими словами про Людину великого серця — так коротко можна охарактеризувати ці щирі оповіді.

Серед авторів спогадів є й пластуни, зокрема Петро Задорожний, Олексій Микитко, кир Гліб Лончина, Ярослав Ставничий, Богдан Кузишин. На обкладинці книжки — фото Юрія Миськова. Петро Задорожний — автор двох фотографій із книжки.

Історію появи фото, яке на обкладинці, згадує у своєму спогаді Олексій Микитко. Був 2012-ий, Блаженніший Любомир хотів побачитися з братчиками і вирішив приїхати на запряженні нових членів Загону «Червона калина», яке відбувалося у с. Корчин на Сколівщині. Звичайно, подія відбувалася серед лісів, там не було жодного побутового комфорту. Блаженніший попросив сконструювати йому якийсь стілець. А пластуни збудували Блаженнішому цілий «трон» із наплечників. Якраз на знімці Любомир Гузар і сидить на цьому «троні».

”

Уривок зі спогадів

«ТО ЩЕ ТОЙ БУВ ЖАРТІВНИК»

Олексія Микитка:

Беручись до написання цього спогаду, довго думав про те, як буде коректніше вказувати його ім'я... Бо те, як ми, братчики Загону «Червона Калина», зверталися до нього насправді, багато кому буде важко сприйняти. Він сам завжди з нами сварився і наголошував на тому, що для нас він — Любко! Зрештою, і нам було важко призвичаюватися до такого звертання, але ж він сварився...

Те, що можна було так просто звертатися до такої великої людини, давало особливі відчуття! Звісно, що він знав на ім'я і в лице не кожного «каліняку», але чітко розумів, якщо це калиняцьке товариство — значить, тут може довіряти кожному і кожного може назвати своїм братчиком...

Інформацію надала Іванна Рудакевич,
Пластовий портал

”

ЛЮДИНА, ЯКІЙ НА ПЛЕЧІ СІДАЛИ ГОЛУБИ (уривок)

...Знайомство з Блаженнішим Любомиром Гузарем для мого особистого життя було визначальним: саме воно визначило ту дистанцію, на яку я підійшов до Церкви, духовенства. У новітній час я йшов від прав людини, від досвіду правозахисника. Це наближення до Церкви, як і в кожній людини, було непростим. І власне Блаженніший надав мені образ Священника у високому розумінні, з великої літери, який уміє не лише говорити євангельською мовою, а й поводитися та жити по-євангельськи.

Я вже не раз говорив, навіть ще за життя Блаженнішого Любомира, що він був Людиною, якій сідали на плечі голуби. А це означає, що від нього променіли мир, спокій, а не агресія. Всі захоплювалися ним, і немає людини, яка б не була ним зачарована. Він відійшов прямісінько до Бога, тому що був улюбленцем Святого Духа... Його любили греко-католики, але шанували й усі інші конфесії. Він був беззаперечним моральним авторитетом для євреїв і мусульман, для людей світських і навіть невіруючих. Коли заходив у приміщення, вставали всі присутні — навіть знаючи, що він уже цього не бачить. Блаженніший був Людиною, яка ширила довкола себе євангельське вчення. І мені особисто запам'яталися дві фрази, які я останніми днями постійно згадую і які відкрили переді мною ті глибини людського життя, яких я раніше не осмислював.

Перша фраза: «Дайте людям вирости у свободі»... Ми хочемо, аби людина стала вільною відразу. Але від стану рабства до стану свободи — тривала й далека дорога, що має багато етапів і відрізків. Так само, як не можна морквинку раніше часу висмикнути зі землі, так само неможливо й отримати відразу й дочасно сформовану людину. Це важливо зрозуміти нам в Україні, тому що ми походимо з посттоталі-

тарного суспільства, ми хочемо все й одразу, ми не звикли до того повільного темпу, в якому зростаємо... Це трапилося, коли миряни нашої Церкви напустилися на нього, мовляв, «чому багато священників не відповідають своїй посаді, треба їх карати» тощо. А він слухав-слухав і просто й щиро відказав: «Ви всі пройшли дуже складне життя, дайте людям вирости у свободі».

А друга фраза: «Якщо хочете відновити довіру — перестаньте торгувати правдою». Це фантастичної глибини вислів, що є ключем причин браку довіри до більшості інститутів в Україні! Сам же кир Любомир був також Людиною Правди, творячи озонний ефект: його слову довіряли, бо знали, що воно нелукаве і необлудне.

Велич Блаженнішого — у любові до людей. Він насправді любив людей. А від цієї любови виходила ота його постава доброти. Він добре розумів природу людини, розумів, на якому камені вона спотикається, і все ж — просто любив... За всіма нашими агресіями стоїть нелюбов одне до одного. А у ньому цієї агресії не було, бо її повністю відтіснила ця Любов. До слова, саме при Блаженнішому Любомирові Церква перенесла свій осідок до Києва, тим самим привносячи в нього ідею об'єднаної Київської Церкви.

З його відходом ми всі відчували втрату. І це осиротіння, яке відчув увесь народ (я сміливо кажу «весь народ», тому що сум за Блаженнішим відчували всі, зокрема і люди, які його особисто ніколи не знали, але бачили чи чули завдяки ЗМІ; його любили всі), яке відчула відразу вся Україна, воно стало настільки очевидним, що я був просто приголомшений: як гарно прощалося з ним уся країна.

І саме тепер людина почне читати Блаженнішого Любомира, почне повною мірою вдмуватися в те, що він сказав. Раніше ж бо він завжди був при нас, і ми собі гадали: нічого — не прочитаю сьогодні, прочитаю завтра. Тепер уже буде інакше. Бо хоча місія життя Блаженнішого Любомира й підійшла до свого кінця, проте місія життя його слова триватиме доти, доки воно резонуватиме в наших душах. А ще, як сказав один друг нашого університету: «Досі ви мали поміж себе великого проповідника — тепер ви матимете перед Богом великого заступника».

Та все ж, ми ще довго будемо відчувати пустку на його місці. Замінити його практично неможливо. Бо замінити його — означає стати таким самим, як він був. А це означає — пройти таку саму школу життя, такий самий християнський вишкіл, який у нього був. Це непросто, тому цю втрату ми відчуватимемо дуже довго...

Мирослав Маринович, правозахисник, проректор із питань призначення та місії УКУ

”

НЕ БУЛО В НЬОГО НАРІКАНЬ

Дуже добре пам'ятаю перше інтерв'ю з Блаженнішим, яке ми з двома моїми друзями з Пласту, Андрієм Котлярчуком і Ольгою Свідзинською, робили для пластового музею. Ми тоді більше говорили з ним на різні пластові теми, і я запам'ятав два моменти.

Один з моментів, який мене тоді вразив: у статуті Пласту вказано, що виховання в організації треба здійснювати «на засадах християнської моралі». Тоді, а це був 2012 рік, точились бурхливі дискусії, чи варто поміняти це формулювання. Ми запитали Блаженнішого, як він ставиться до того, що в деяких пластунів виникла така думка, щоб цю фразу забрати. Признаюсь, я думав, він аргументовано почне захищати статутну позицію, але сталося інакше. Блаженніший сказав нам, що це добра думка і він підтримує її, бо навіщо обмежувати коло людей, які хочуть бути пластунами — не всі ж християни, є ж мусульмани, наприклад, кримські татари.

Він не мав готових відповідей на всі запитання, до кожного він підходив роздумуючи. Вразив його світлий розум, незважаючи на вік.

А другий момент, який я запам'ятав, це коли Блаженніший запитав нас, в яких ми пластових куренях. Він сам належав до куреня Загін «Червона калина». Натомість так сталося, що ми всі троє не належали на той час до жодного з куренів, бо так можна — не належати до певного куреня. Блаженніший почув це і каже: «Як це так?..» І тоді він сказав таку фразу: «Коли ти є сам, то сам. Але штука життя є бути самому з собою та водночас бути також членом спільноти». Він говорив про те, що важко бути в спільноті, бо там є різні люди, що діамант можна шліфувати тільки другим діамантом, що не можна бути самому по собі. І коли він це сказав, я про це задумався. Це була одна з причин, чому я згодом вступив до пластового куреня. Бо ж недобре бути самому по собі.

Вдруге ми бачилися з Блаженнішим під час інтерв'ю для сайту The Ukrainians, яке робив Маркіян Прохасько для їхньої першої книги, а я фотографував. Коли ми завершили і вже виходили, Блаженніший мав невеликий перекус — їв канапку і пив каву. Мене дуже вразив оцей момент, я сфотографував його, і ця фотографія, вважаю, є однією з найкращих, які мені вдалися з Блаженнішим. Він нічого не бачив, погано чув і важко міг розуміти, хто є біля нього, але спокійно обідав і не хвилювався. Мене дуже вразив оцей спокій — не було в нього чогось такого, як часом у людей, — нарікань. Він був дуже зрівноважений і смиренний.

Петро Задорожний, пластун, фотограф

Фото Петра Задорожного

— ” —

ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ: ВРАЖЕННЯ ЧЛЕНІВ ПРОВОДУ

Фото Андрія Зварича

ЧЕРЕЗ МІСЯЦЬ ПІСЛЯ ЮМПЗ 2017 МИ РОЗМОВЛЯЛИ З ІРЦЕЮ ДОБРЯНСЬКОЮ-РАЙНДЛЬ, БОРИСОМ ФРАНКЕВИЧЕМ ТА ІВАНОМ СПРИНЕМ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ЗУСТРІЧІ, ПРО ЇЇ ПЕРЕБИГ, НЕЗАБУТНІ МОМЕНТИ І ПРО ТЕ, ЯК ВОНИ ОЦІНЮЮТЬ ЦЮ ПОДІЮ.

— Друзі Борисе, Іване й подруго Ірцю, ЮМПЗ 2017 була надзвичайно успішною, передусім, завдяки вам — організаторам Зустрічі. В Німеччині доволі мало пластунів, всього 150. Як вам вдалось організувати таку масштабну подію і як ви зібрали організаційний комітет та всю команду?

БОРИС: Маленькими кроками. На початку, в 2015 році, нас було 8-10 осіб, які мудрували над «скелетом» і основними організаційними питаннями зустрічі. Від перших хвилин запрошували наших активних друзів до співпраці, організували інформативні вечори для зацікавлених пластунів і намагалися розподілити роботу за проектами. Під час ЮМПЗ 2017 оргкомітет налічував 50 осіб. На щастя, ми маємо величезну пластову родину — пластових друзів по всьому світі. Тому багато функцій ми змогли передати пластунам з інших країв. Велика подяка всім референтам країв за чудову співпрацю!

Тільки з допомогою дуже відданих пластунів з Німеччини та світової пластової родини нам вдалося така Зустріч!

ІРЦЯ: Треба признати, що на початку планування було також багато сумнівів, і наші пластунки не вірили в успіх через мале число членів в Німеччині. Вже коли почали планувати Зустріч на меншу кількість учасників, то захопили багатьох. Було досить старших пластунів і сеньйорів, які відразу спричинилися до організації і ще привели інших, які в останні роки були менш активними в пластовому житті. Постійно думали і радилися, кого ще можна притягнути.

ІВАН: Я переконаний: таку успішну ЮМПЗ змогли провести лишень через те, що усі вірили в цю справу! Весь оргкомітет працював з таким запалом, що можна було тільки захоплюватися!

Я долучався спочатку як радник, потім трохи працював у команді медіа-центру. Вже потім, за рік до ЮМПЗ, Борис подзвонив і каже: «Вуйку, прийшов час віддати борг!» Я все одразу зрозумів, бо в 2012 році на ЮМПЗ в Україні я мав бути одним з підбунчужних, але так сталося, що не зміг, і Борис виконував обов'язки замість мене. І ми тоді жартували, що я йому мушу за то відплатити. Ми й не уявляли, що за 5 років буде така нагода. Так я став бунчужним.

— Що вам сподобалося найбільше на ЮМПЗ?

ІРЦЯ: Навіть не знаю, з чого почати! Прекрасні люди в кожній ділянці оргкомітету і в командах, чудове місце проведення ЮМПЗ 2017, надзвичайно добрий настрій учасників, дуже цікавий конгрес, плідні розмови, будь-яка точка програми, відкриття і пригода-закриття, вечірня програма, пісня, гарно проведений час із давніми і новими друзями, зворушливі слова друга Владики Бориса, люб'язний підхід до нас від учасників та гостей і, звісно, програма в Міттенвальді.

— Іване і Борисе, а що вас захопило найбільше?

БОРИС: Для мене — це друзі і надзвичайно весела атмосфера. Я добре пам'ятаю всі ЮМПЗ, на яких був. Це не лише табір або зустріч — це максимальний вияв пластового духу. Від моєї першої ЮМПЗ в Манітобі ще до сьогоднішнього дня маю дуже багато близьких друзів, багато з них приїхали до нас на зустріч. А ще з багатьма вже тут познайомився. З цими людьми ти відразу маєш щось спільне, незважаючи на те, чи вони з Німеччини, Америки, Австралії, чи з України... Це унікальне пережиття. Цікаво також бачити пластову систему в дії. Наприклад, на ЮМПЗ 2002 в Свіржі Іван був моїм юнаком на «Золотій Булаві», тоді він був смаркачем (сміється), а я трохи старшим смаркачем.

ІВАН: Так, я був смаркачем в 2002 році, але потім трошки виріс.

— А що для вас було найбільш зворушливим?

ІРЦЯ: Мене особливо зворушило відкриття зустрічі. Це був такий перший момент, коли я стояла в лаві й усвідомила, що ті всі люди — пластові друзі — приїхали, щоб з нами відсвяткувати цей ювілей, і що нам справді вдалося це зорганізувати!

Другий такий момент був в Міттенвальді, коли учасники першого Свята Весни посадили дерево з новацтвом... Мурашки по всьому тілі... Подумайте тільки: колишні новачки і новачки разом з теперішнім новацтвом посадили це дерево на пам'ятку про наших пластових предків!

Ну і, звичайно, кожен раз, коли чула, як хтось співав нашу пісню ЮМПЗ...

Відбула зустріч разом з татом, сестрою, сестринкою, двоюрідною сестрою і моїми дітьми — три пластові генерації!

БОРИС: Для мене — коли Гліб Огілько на «Пласт in concert» почав співати «При ватрі». Не лише те, що він заспівав її — він її співав в оригінальній мелодії. На жаль, багато молодих пластунів в багатьох краях забули вже цю, на мою думку, значно гарнішу й урочисту мелодію або ніколи й не знали її. А тут 12-літній юнак своїм виступом нам про неї нагадав! І ще як!

ІВАН: Я погоджуюся і з Ірцею, і з Борисом. А ще для мене особливо зворушливою була промова Владики Бориса Гудзяка. Особливо те, що він понад 30 років тому теж був бунчужним на ЮМПЗ в Німеччині. Така тяглість поколінь і традицій дуже цінна і важлива.

— На ЮМПЗ 2017 була прекрасна виставка про Свято Весни в Міттенвальді — мандрівка в минуле. Чи можете сказати, який експонат на виставці вам сподобався найбільше?

ІРЧЯ: Виставка справді була чудова! Дуже якісна і дуже гарно організована. Великий комплімент подругам, які її підготували! Мені ціла виставка дуже сподобалася.

ІВАН: Мене вразило багато експонатів: печатки, листи, фото, баняки... Стільки всього вдалося зберегти! А які прапори, як вони майстерно вишиті. Це ж треба було знайти спосіб в такі важкі часи виготовити такі неймовірні речі! Я собі подумав, що через 70 років аркуш, на якому я малював схему дефіляди, може, теж комусь буде цікавий?!

БОРИС: А мені особливо сподобалась та зелена скриня при вході. Вона зразу передала дух Свята Весни в Міттенвальді 1947 — як я його собі уявляю. До виставки я читав багато про цю подію і багато чув від різних «ветеранів», якщо їх можна так назвати. Але я був здивований, скільки незнаних мені матеріалів «Греблі» ще зорганізували! Також маленькі дрібнички, як ці карточки з підписами і штампи — Ірця має абсолютну рацію: виставка була дуже добре зорганізована.

— Чи мали ви можливість скористатися та-
боровою поштою? Якщо так, то скільки листі-
вок ви надіслали друзям, знайомим та пласту-
нам з усього світу?

БОРИС: Абсолютно! Я щодня особисто ходив перевіряти стан таборової пошти — це для мене було дуже важливо. Напевно, вислав десь 30 карток...

— А ви, Ірцю й Іване, також відсилали листівки?

ІРЧЯ: Звичайно! Листівки були дуже гарні, я вислала приблизно 20 власних, а ще від булави бааааааааато! Дякую Діяні — у неї, напевно, дотепер ще пальці від того болять.

ІВАН: Я люблю пошту отримувати, а не писати. Тому більшість листівок написала моя дружина Ярина, яка працювала в Медіа-центрі ЮМПЗ.

— Що вам запам'яталося найбільше із закриття ЮМПЗ 2017?

БОРИС: Особливим був момент, коли Назар і Максим вийшли на сцену і спільно з «КозакSystem» заспівали пісню ЮМПЗ (на фото). Бачити і чути, як всі разом підспівують рефрен на рок-концерті — в найголоснішій і бомбастичній версії — цього я ніколи не забуду!

ІРЦЯ: Погоджуюся з Борисом. Це момент, коли під час концерту «КозакSystem» всі разом співали пісню ЮМПЗ.

— Дуже дякуємо вам за таке літо та за приємну і відверту розмову!

Запитувала Сяня Франкевич-Тірі

Від редакції.

Повне інтерв'ю з булавою ЮМПЗ 2017 читайте в журналі «ЮМПЗ 2017: Серед лісу»

Фото Андрія Зварича

**СПОМИН
З ЮВІЛЕЙНОГО
СВЯТА ВЕСНИ
1947 РОКУ**

Ярослав Ликтей

105 ЦЬОГО РОКУ ПРИПАДАЄ
-ий ЮВІЛЕЙ ВІД ЗАСНУВАН-
НЯ ПЛАСТУ ТА

**70-ЛІТТЯ ВЕЛИЧНОГО
ЮВІЛЕЙНОГО СВЯТА ВЕСНИ,**
яке відбулося 5—7 липня 1947 року в підніж-
жі Альп, в околиці Міттенвальду (Німеччина).
В той час переважна більшість таборових гімна-
зистів належала до Пласту.

Українці пережили воєнне страхіття, і після війни мільйони їх опинились у Німеччині й Австрії в таборах для переселенців під опікою УНРРА (United Nations Relief and Rehabilitation Administration). Таборове та гімназійне життя не було легке, а крім того, їм загрожувала репатріація до Советського Союзу. Але вони без надії таки сподівались і крім повсякденного життя ходили на курси, а гімназисти та студіююча молодь зуміли зосереджуватись на навчаннях і знайти час для Пласту.

Я був гуртковим гуртка «Чорні коти», названим на пропозицію Левка Майстренка на честь підпільної організації в Східній Україні. Опісля мене вибрали курінним куреня ім. Івана Богуна в Байроїті. Це дало мені можливість пізнати пластунів-гімназистів на пластових таборах. Інші пластуни мали ту саму нагоду. Між гімназистами-пластунами зав'язалась щира дружба, яка триває й до сьогодні.

У 35-ліття Пласту рішено відсвяткувати Ювілейне Свято Весни (ЮСВ). Комендантом свята був пл. сен. Ярослав Андрухович. На святі було точкування, і кожний пластун і пластунка в гуртках хотіли зібрати якнайбільше точок, щоб одержати перше місце в розложенні шатер, чистоті їх, маршуванні, майструванні, виконанні народних і ритмічних танців, товариській поведінці та досягненні успіхів у фізичній і розумовій праці.

Вже 3 липня 1947 року почався збір пластунів, і вантажівка повезли нас на залізничну станцію в Байройті. Ми влаштувались у винайманому вагоні. Я крім наплечника ще мав гітару. Попрощались із рідними, гудок загудів, поїзд рушив, і ми подались до Миттенвальда.

Ми переїжджали через цікаві мости, минали чисті станції, міста, села, цісілки та хутори з доглянутими городами, левади з польовими квітами, маками та волошками, які нагадували нам Україну, колосисті поля, оброблені грядки, сади, чагарники, смуги хмелю на тичках, німецьку архітектуру з хатами та будівлями з червоними дахами, буйні ліси.

Зложена Пластова струнна оркестра на ЮСВ,
1947 р. У першому ряді перший справа координатор музичних виступів Ярослав Ликтей

Ми належали до гімназійного хору під диригентурою проф. Анастазії Огороднік-Жилавої, у нас були треновані голоси, а я був студентом-диригентом. У вагоні при акомпанементі гітари ми співали, забавляли присутніх, а на станціях захоплювали українською музикою і піснями німецьких подорожніх, за що вони нас ногороджували оплесками.

У Міттенвальді нас зустрів сильний дощ. Площа перетворилась на калюжу, і на нічліг нас примістили на піддашшю пластової домівки в Єгер Касерне.

Рано 4-го липня, у п'ятницю, розвиднілось і показався ясний, чудовий літній день, однак заповідали дощову погоду. Ми помандрували на площу свята, де нам призначили ділянку, і ми скоро розбили шатра. Над нами сонце усміхалось, обливало нас своїм промінням, кругом лунав пташиний хор, у повітрі ширяв яструб з широкими крилами, і ми були щасливі. Не всі, однак, зуміли впоратись вчасно, бо знову почав падати рясний дощ, і ціла площа перетворилась в болото. Пластуни з сусідніх ділянок під час дощу поховались у наших шатрах. Коли дощ перестав падати, вони докінчили розкласти шатра, і так почалось ЮСВ.

До відкриття табору 5-го липня стало 90 новаків, 670 пластунів, 660 пластунок, 200 старших пластунів і пластунок, близько 150 сеньйорів.

На свято приїхали високі посадові особи британського скавтингу, урядовці ІРО, міста Міттенвальда й американського та німецького скавтингу. Українцям вдалось вийти на світову арену. Голова Головної Пластової Старшини д-р Атанас Фіголь, британський гість і командант ЮСВ Ярослав Андрухович відкрили свято. Головну промову виголосив Начальний Пластун Сірій Лев (Северин Левицький). Пролунали національний і пластові гімни, закінчилось відкриття, а пластуни та пластуни приступили до змагань, включаючи теренові гри, рятівництво, куховарство, хорові, танечні та спортові змагання та маршування на дефіляді.

Музиканти з Авзбурга, Я. Ликтей з Байройта та грачі з інших таборів створили гарну струнну оркестру з акордеоном. Координатором музичних виступів став Я. Ликтей. Вдень оркестра виступала самостійно та пригравала під час хорових і танцювальних конкурсів, а ввечері грала при ватрах й акомпанювала хорам, співакам, ансамблям. Біля оркестри товпились новачки і новачки, одні уважно слухали музику, а інші підстрибували та танцювали. Оркестра стала улюбленою групою з'їзду. Субота закінчилась святом Івана Купала, коли пластуни, співаючи святойванські пісні, зі свічками та вінками подались до річки Ісар кидати вінки на воду. Вони ворожили закоханим парам, творили нові і гейби маючи чародійну силу, вгадували їхнє майбутнє життя та родину. Веселим вечором закінчився день.

Пластуни виконують ритмічний танець під звуки струнної оркестри, яка сидить справа

У неділю пластунів зустрів прегарний погідний день. Всі учасники та запрошені скавти помаршували на площу. Уложившись у чотирикутник, дякували Господеві. Під звуки гімнів хорунжі піднесли прапори, які гордо залопотіли над молоддю. Посередині на плятформі стояв застелений вівтар. Священники в ризах піднесли на плятформу, і почалась польова Служба Божа. Під час св. Літургії гарно співав хор, зложений з байройтських хористів, які кожної неділі співали на гімназійній Службі Божій, і підсилені співаками інших таборів. На Богослуженні пластуни приступили до св. Причастя.

Опісля почалась дефіляда. Її приймали Пластова Управа, Голова Головної Старшини д-р Атанас Фіголь, комендант ЮСВ Ярослав Андрухович на чолі з Начальним Пластуном, Сірим Левом. Дефіляду очолили гості-скавти, а за ними гордо маршували муштровані гуртки та курені наших пластунів. До дефіляди вони добре приготувались. Дефіляда була показова і стала взірцем для підростаючих пластунів.

Після обіду вартові пускали гостей до табору. Гості відвідували шатра, виставки мистецтва пластових осередків, ручних робіт пластунок і пластунів і байройтський станок «Кооперативи Пласт», директором якої був пл. сен. Володимир Дармохвал. Там можна було купити пластову літературу, виряд, лілейки, відзнаки, жетони, альбомчики, спеціально зроблені на ЮСВ, сувеніри та потрібні речі. Найбільше популярні були поштові карточки та значки. В таборі працювала пошта.

Кооператива замовила пропам'ятні жетони до 35-ліття Пласту, листівки з пластовими мотивами, поштівки та поштові марки. До цієї okazji було приготовано дванадцять різновидів пластових марок з рисунками пластуна з прапором і ватрою та написом «Укр. Пласт». Марки були друковані офсетом на патентованому гумованому

папері, кожна іншою барвою. Марки виготовила друкарня Ноймайстера в Байройті.

Протягом дня пластуни мали нагоду зустрічатись з гостями-скавтами, з ними співали пісні та вели дискусії. Наші виставки всім подобались, а особливо чужинцям, вони запізнались з українською культурою. Перші місця зайняли Байройт, Берхтесгаден, Бад Верісгофен та інші. Ввечері таборовики забавлялись при ватрах.

В понеділок, 7-го липня, після Богослуження ми обмінялись сувенірами та попрощались зі скавтами, між якими були поляки, мадяри, білоруси, німці, литовці та росіяни. Вдень тривали змагання та чищення шатер і табору. Під вечір знову пішов рясний дощ і зажурих нашу молодь, бо вона нетерпляче очікувала останньої прощальної ватри, до якої старанно приготувалась.

Я одержав ноти до нової пластової пісні для баритона в супроводі мандолін і гітар на слова Юрія Старосольського і музику Юрія П'ясецького під назвою «При ватрі». Члени оркестри мали свої завдання, однак вдалось нам позбиратись, і ми приступили до проб, щоб завчити нову пісню, спеціально написану на цю okазію. Відбулась остання проба з баритоном пл. сен. Осипом Стецюрою. Хмари почали розходитись.

Погас день. Рознісся голос сурми, що скликав усіх на прощальну ватру, «Ватру Великої Ради», на яку зібралось три покоління. Делегація трьох поколінь приступила до ватри та підпалали її. Пара пластунів принесла смерековий вінок до ватри та кинула його на палаючу ватру за тих пластунів, що не могли прибути, бо були на полі бою, в тюрмах, на Сибірі, Соловках, концентраційних таборах і гулагах. Піснями з гітарою ми продовжували забавляти публіку. Виконавці пописувались новими піснями та чимось оригінальним. Нам вдалось захопити глядачів. На плятформу засіла оркестра, вийшов Стецюра, оркестра вда-

рила об струни та понеслась нова пісня «Сіріли у сумерку півночі шатра»... Все затихло, а соліст продовжував:

«Застиг, мов у чорному безрусі, ліс,
Лиш ясним промінням іскрилася ватра
І сипала зорям привіт».

І справді, мільйони іскор понесли до іскристих зір, що зависли над пластунами та викликали у них гнів, бо вони не могли бути на рідній землі в українських Карпатах. Кругом сиділи діти України, а на їхніх очах заблестіли сльози. В них збудились тисячі переживань і емоцій, а пісня продовжувалась:

«Над ватрою постаті юні, хлоп'ячі,
Заслухані в золото слів, що лились,
Про славу минулу, про мрії гарячі,
Про волю, що прийде колись».

Соліст закінчив пісню, ми вдарили в останні акорди струн, ще луною покотилась остання нота — та все заміло. Серед присутніх цей виступ викликав велике зворушення, і по хвилині спонтанно зірвались овації. Всі піднесли на ноги, щоб подякувати баритонові, творцям і нашій оркестрі за прегарну пісню та її виконання.

Програма закінчилась промовою голови Крайової Старшини. Він начеркнув історію Пласту та перенісся думками в Україну. Закінчуючи свою промову, він підійшов до ватри, запалив свій смолоскип та пороздавав вогонь трьом поколінням. Цей вогонь розсипався по цілому таборі, де святкування тривало до пізньої ночі. Байройтська ватра була вельми популярна, бо ми привезли багато нових пісень нашого професора і письменника Миколи Угрина-Безгрішного та композитора Івана Недільського.

Пластові друзі запросили мене, щоб я з гітарою відвідав їхні підтабори, що я радо зробив, бо ми там співали народні, патріотичні, пластові та жартівливі пісні, а я мав нагоду запізнати вельми гарних людей. На кінець понеслась благальна пісня «На добраніч». «Погасло багаття, горіли ще

Управа Пласту та Ювілейного Свята Весни з Начальним Пластуном Сірим Левом, який стоїть в першому ряді

Попереду маршує байройтський курінь ім. Івана Богуна на дефіляді 6-го липня 1947 р. на ЮСВ в Міттенвальді, Німеччина

мрії...», зжиті пластуни, зі сльозами в очах, нерado та неохоче розходились по шатрах.

Останнього дня зустрічі пластуни пакувались, згортали шатра, прибирали табір, чистили площу та ще раз обмінювались адресами, вписувались в альбомчики та прощались з новими подругами і друзями. Ще остання збірка, останній державний і пластовий гімни, остання молитва, останній «Боже, Великий, Єдиний» — і сльози котились по обличчях, як всі пластуни почали роз'їжджатись із тисячами спогадів, хвилювань і переживань.

Пластуни совісно приготувались до свята. Вони бездоганно виступали на змаганнях, народних і ритмічних танцях, святі Івана Купала, на ватрах у підтаборах, загальній «Ватрі Великої Ради», дефіляді та на Службі Божій, де гарно співав складений пластовий хор. Зложена пластова струнна оркестра забавляла публіку. Присутнім подобались наші виступи, а чужинці подивлялись наші хист, виконання, культуру та організованість. Ми вивели Пласт на міжнародну арену.

На з'їзд приїхали тисячі пластунів і гостей, включно з чужинцями. З'їзд давав нагоду пластовій молоді познайомити чужинецьких скавтів з Пластом, українською культурою, звичаями, традиціями, музикою, піснею та танцями, майструванням. Пластуни мали нагоду поговорити з чужинцями та довідатись про їхній скавтинг і їхню працю. Тоді пластуни і скавти рішили розв'язувати проблеми в демократичний спосіб, включно з їхніми спірними питаннями.

Це піднесло нас на дусі та заохочувало до ще більшої праці. Ці переживання рвали нас до нових дій, мрій, починів і змагань. Ця містерія не кінчалась, а давала причину до нового, плідного життя. Свято дало поштовх до дальшого пластового розквіту. Пластуни ще більше зацікавились українською історією, культурою, традиціями,

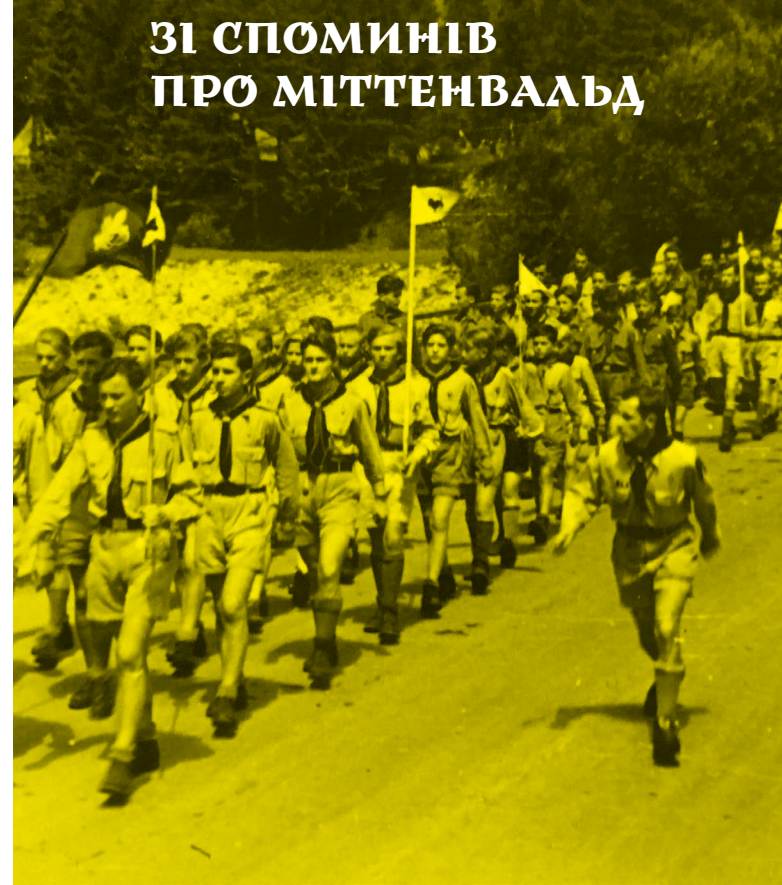
обрядами, піснею та музикою. Пласт зберіг українську молодь на еміграції, і ці молоді люди на чужині стали амбасадорами України, її культури.

Цей недооцінений злет молоді дав пластунам нагоду відродити пластові традиції на засадах національно-патріотичного виховання, став можливість заложити підвалини формування дальшої праці для сучасного та майбутнього покоління. Пластуни понесли добре розвинений Пласт на нові поселення і зорганізували гуртки, курені, коші чи станиці в Америці, Канаді, Австралії, Великій Британії, Бельгії, Аргентині й інших країнах. У цих країнах пластуни сеньйори при допомозі інтелігенції, громадських діячів і свідоної діаспори закупили пластові оселі.

На оселях відбувались табори, де пластова молодь мала можливість з'їхатись, приготуватись до проб, святкувати Свята Весни, відпочивати в природі, пізнавати її та набирати сил для дальшого пластового плідного заняття. Юнацтво знало, що словом, ділом і всілякими шляхами треба боротись за Україну, щоб вона назавжди стала самостійною і від нікого незалежною та могутньою державою.

У вільному, демократичному західньому світі вони боролись за Україну словом. Вони вступили на вищі студії, закінчили університети та познайомились з провідною сферою суспільства. На нових поселеннях вони включились в українське суспільне, громадське життя, творили нові організації, вливались у вже існуючі, підсилювали їхню діяльність і, де було потрібно, займали провідні позиції. Вони горнули до українських церков, будували нові, закладали українські сім'ї, виховували дітей в українському дусі, що ставало запорукою дальшого розквіту українського суспільства та Пласту. В діаспорі пластуни високо несли стяг Пласту і несплямленим передали його друзям у вільній і незалежній Україні.

ЗІ СПОМИНІВ ПРО МІТТЕНВАЛЬД

1947 рік — рік бурхливого розвитку Пласту на еміграції, в таборах Ді-Пі у повоєнній Німеччині. Вже восени 1945 року завдяки ентузіазмові колишніх пластунів в таборах утікачів створились пластові частини. У 1946 році діяльність Пласту унормувалась: правильно творились станиці, курені, гуртки, гнізда і рої. Відбувались Свята весни, мандрівки і табори. Восени 1946 р., а саме 28 і 29 вересня, у таборі Ді-Пі «Зомме Кассерне» у майже двотисячолітньому баварському місті Аугсбург влаштовано свято 35-ліття Пласту, на яке з'їхались пластуни з усіх розкиданих по Німеччині таборів.

На цьому дводенному святкуванні промовляв про Пласт і Пластову Ідею Верховний Отаман Пласту, а згодом перший Начальний Пластун Северин Левицький — «Сірий Лев». Це була ніби підготовка до великого з'їзду Пласту у 1947 році в Міттенвальді — до Ювілейного Свята Весни.

Переді мною хроніка гуртка «Змійка» 26 куреня УПЮ-ок ім. Княгині Ольги в Аугсбурзі. Писана мною невміло, часто без дат та прізвищ, але розпочата восени 1945-го і закінчена восени 1949-го, коли ми роз'їжджались на всі сторони світу. Папір кришиться, розлітається, бо ще довго після Другої світової війни якість паперових продуктів була жаклива.

Легенько перевертаю картки і доходжу до 1947 року. Великими буквами в хроніці виписано: «Ю. С. В. 5—7.VII.1947 р.». Подаю далі тільки уривки, бо хоча допис на п'яти сторінках, але не завжди цікавий.

Під'їжджаємо до Міттенвальду. Потяги переповнені, зі всіх сторін з'їжджаються пластуни. Видно відзнаки юнацькі, старших пластунів, сивіють голови сеньйорів. Нарешті поїзд зупиняється на довгоочікуваній станції, і всі пластуни висипаються з вагонів. Нам вказують дорогу до «Егеркасерне», і ми двійками відмаршируємо. Містечко вітає нас своїми привітними будівлями та старовинними церковцями. Виходимо в поле... примаршируємо до місця нашого розтаборування... великі краплі дощу б'ють в наші гарячі обличчя... Нам відводять місце для будови шатер. Вперше ставимо шатра конкурсowo, і нам трошки лячно, чи натягнемо ми так скоро цельти, обкопаємо ровом...

СУБОТА.

Вставання о 7-й годині, але нікому не хочеться вилазити з-під теплих коців, бо надворі так холодно, ще й паде холодний дощ... Нарешті десь коло 11-ї небо потрохи почало роз'яснюватись, і сонце несміло висунулося з-за чорних, навислих над землею хмар... Відмаршируємо на площу... починається Служба Божа. ...Після Служби Божої були привітання від чужинецьких скавтів, які беруть участь у нашому Святі Весни. Вивішено прапори литовський, білоруський, мадярський і польський. Посередині наш прапор...

Вечором перша — весела ватра! Ще ніхто нікого не знає, і кожна частина хоче виставити якнайкращу точку і найліпше її виконати. Першу точку дає наша Аугсбурзька станиця. Це пісня «Витай, весно» у виконанні куреня УСП «Чота Крилатих» з танком десяти юначок з гуртків «Змійки», «Бджілки» і «Голубки». А соло в танці виконує новачка Валя Жила... Ця точка дуже всім подобалась, пісню почали всі співати... (слова написав ст. пл. Дмитро Штогрин, ЧоК, а музику за мелодією львівського театру «Веселий Львів» — арр. [аранжував — ред.] ст. пл. Володимир Гайдук, ЧоК. Гляди співаник «В дорогу»).

НЕДІЛЯ.

Служба Божа на площі, де вивішені національні прапори. Під час дозвілля пластуни бігали і збирали підписи у спеціально видані «альбомчики». (Наша зв'язкова подруга Євгенія Андрухович ще весною вчила нас вишивати і допомогла зробити кожній з нас маленькі вишивані альбомчики для цієї цілі — гл. знімку). Вечором знову запалала ватра над холодним Ізаром. Хворий пластун Юлько Крижановський з Міттенвальду (аматор хемії і фізики) встав з ліжка і тепер вистрілює у височінь кольорові ракети. Так гарно! Участь у сьогоднішній ватрі беруть в більшій мірі чужинецькі скавти. Гарно співають білоруси. Їхні пісні дещо подібні до наших. Сьогодні гурток юнаків з нашої станиці «Вовки» (С. Шарко, О. Смолянський, П. Ганке-

вич, П. Кушнірчук і інші) ставить веселий скеч «Джу-джу». Всім дуже подобається...

ПОНЕДІЛОК.

В понеділок відбулася святочна прощальна ватра на площі біля прапорів, під час якої промовляла визначна пластова провідниця пл. сен. Цьопа Паліїв. Після ватри провідники груп запалили смолоскипи, а опісля і всі присутні. Стали в довгий ряд і рушили вгору. Несемо високо палаючі смолоскипи. Ідемо крутими стежками понад річкою і швидким темпом вилазимо на гору. Дивимось відтіля вниз. Смолоскипи посуваються, але всі разом творять тризуб, переплетений лелійкою. По якомусь часі приходимо до шатер і довго не можемо від вражінь заснути.

ВІВТОРОК.

Всі роз'їжджаються додів.
До хроніки написали Е. і Л.

В хроніці не згадано, що нашою курінною тоді була Едя Холодняк, гурток «Вовки» був з куреня ім. Володимира Великого, а кошовим (станичним) був пл. сен. Ярослав Андрухович. Одну з трьох ватер будували старші пластуни з куреня «Чота Крилатих» з нашої станиці, і навіть для того поїхали до Міттенвальда кілька днів скоріше.

Не згадано також, як одного вечора наш курінь попровадив інших юначок хороводом понад річкою Ізар, співаючи пісню «Гей, на Івана, гей, на Купала». Ми були одягнені в чорні спіднички і, здається, вишивані блузки, а на головах мали вінки з квітів. При кінці пісні ми кинули вінки у швидку гірську ріку, вода понесла їх десь до Дунаю, а далі в Чорне море, і ми не довідались, яка нас чекає доля.

Участь в ЮСВ брало 1300 юнацтва, 200 старшого пластуна і сеньйорату, понад 300 представників чужинецьких скавтів: поляків, білорусів, лотишів, литовців, естонців, мадярів та росіян. Після обіду кожного дня звичайно було дозвілля — відвідування поодиноких таборів, теренова гра юнацтва, спорт. Всіх притягали до себе кіоски з пластовою пресою, бо в них було багато листівок, пропам'ятних медалей та альбомчиків для автографів.

Я почала тепер розпитувати «верховинок», хто з них був на ЮСВ і що пам'ятають з того. Все забули! Найбільше пам'ятає «верховинка» Ліда Залеська (зам. Стасюк), яка тоді була юначкою у пластовій станиці Міттенвальд-Фрайман, де належала до гуртка «Ромени», а впорядницею цього гуртка була пл. сен. Цьопа Паліїв, про яку Ліда каже, що вона була доброю, строгою, виробленою і справедливою. Ця станиця тоді була маленькою, складалась з двох гуртків юнацтва та двох роїв новацтва.

Пише Ліда: «Весною 1947 р. під час Свята Весни ми зложили Пластову Присягу... З великою охотою та енергією зачали готуватись до ЮСВ, це був наш перший виступ серед пластової громади. Щасливо заїхали до місцевості Міттенвальд... одержали площу на розтаборування. По довгих муках і непорозуміннях стояло наше маленьке шатро. Гарно обкопане і прикрашене. Нелегко було нам п'ятьом поміститися в ньому. Пішли ми оглядати терен. Були вражені великою кількістю учасників, особливо юнаків. Нам тоді було по 16! Під час відкриття свята ми брали участь в дефіляді, і на цьому наш виступ закінчився. Учаси в спортивних змаганнях чи мистецьких виступах ми не брали, бо не мали до цього підготовки. Але ходили подивляти тих, які змагались.

Найбільше вражіння на мене зробило закриття свята та спів «Сіріли у сумерку півночі шатра» пл. сен. Осипа Стецури, ЛЧ, у супроводі гітар. Повернулись ми додів повні вражінь, нових приятелів та охоти до пластування».

Зібрала пл. сен. Олександра Юзенів, Верх.

ВІДІЙШОВ НА ВІЧНУ ВАТРУ ПЛ. СЕН. О. ЛЕВ ГОЛДЕЙД «КАЛИНЯК»

ПЛ. СЕН. ОКСАНА КУЗИШИН, ВЕРХ.

27 вересня 2017 року в Нью-Йорку (США) після тривалої боротьби з недугою упокоївся в Господі на 75-му році життя, 58-му чернечого покликання та 46-му священничого служіння Високопреподобний отець Лев Лаврентій Голдейд (Leo Lawrence Goldade), ЧСВВ, чернець Провінції Успіння Пресвятої Богородиці у Сполучених Штатах Америки.

«Колоритна особистість, паломник, який долав особливі дистанції, улюблений духівник, незвичайний пластун, веселун, а передусім тонкий і стійкий, вільний і вірний служитель Богові і людям», — так висловився про отця Лева Владика Борис Гудзяк, довідавшись про його відхід на Вічну Ватру.

Лаврентій Лев Голдейд народився в м. Сієтл 1 грудня 1942 р. Його предки походили з німецького села Зельце (тепер Лиманське) в Одеській області. У 1904 р. його дід, маючи 5 років, виїхав разом з батьками з Одеси до США, де сім'я поселилась у штаті Північна Дакота.

Закінчивши початкову та середню школу, Лаврентій Лев Голдейд у 1960 р. вступив до новіціату оо. Василіян у Гленкові, Н.Й., США, де під проводом виховника новиків о. Інокентія Лотоцького, ЧСВВ, розпочав монашу формацію. Лаврентій вибрав собі ім'я Лев із пошани до свого батька Льва Миколи та діда Льва Антонія. Склавши перші чернечі обіти, розпочав т.зв. схолястикат у Мондері, Канада, де пильно вивчав українську мову, літературу, культуру й інші предмети, щоб вступити до Канадійського університету в Оттаві. Урочисту професію монаших обітів у Мондері (Альбета, Канада) склав 22 серпня 1965 р.

Від 1966 до 1972 р. тривали його філософські та богословські студії в різних оттавських університетах і в університеті св. Павла. 11 червня 1972 р. в Мондері отримав священничі свячення з рук владика Ніля Саварина, ЧСВВ. Першим призначенням о. Лева став уряд заступника магістра новиків (1972—1980). Також був духівником у семінарії Стенфорду (1973—1996). 1980 року призначений катехитом до середньої школи св. Юра в Нью-Йорку та сотрудником при парохії св. Юра.

Від 1996 р. перебував у Римі, де його було призначено духівником до Семінарії Покрови Божої Матері при Соборі св. Софії (1998—2011). У 2011 р. повернувся до своєї провінції Успіння Божої Матері, де його призначили ігуменом і магістром новиків у Новіціятському домі у Гленкові. До відходу на Вічну Ватру займався вихованням майбутніх священників нашої Церкви.

20 квітня 2016 р. в Музеї етнографії та художнього промислу у Львові відбулась презентація книги о. Лева «Слідами Христа в часі Великого Посту». У книзі подано проповіді та духовні роздуми, які охоплюють передпостовий період, час Великого Посту, Страсний тиждень і свято Воскресіння.

Владика Борис Гудзяк каже: «Покійний взагалі не мав українського походження, був з далекого штату Вашингтон. На підставі реклами, прочитаної в католицькому журналі у 1960-х роках, приїхав познайомитись з Василіянським чином. Він увійшов у культуру, з якою раніше не мав жодного контакту, і обійняв усіх нас з вами, з усіма нашими традиціями, з нашою піснею, нашими організаціями, нашими травмами, принципами та поділами. Він був одним з перших неукраїнців, який став пластуном, членом Загону «Червона Калина», де його побратимом став отець, архимандрит, патріарх і кардинал Гузар».

Покійний о. Лев при кожній нагоді старався вберегти контакт з братчиками-«каліняками», бути на сходах чи спортивних таборах, які Загін організував, та часто відвідував пластову домівку в Нью-Йорку.

«Дорогий Отче, ми Вас любимо, за Вас молимося і супроводжаємо Вас духовною солідарністю на вічний спокій. Дякуємо і надіємось на зустріч» (Владика Борис).

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ

ПЛ. СЕН. ЯРКО СТАВНИЧИЙ, ПЛ. СЕН. ОРЕСТ КАЧМАРСЬКИЙ

ПЛ. СЕН. ОКСАНА КУЗИШИН, ВЕРХ.

У 2015 р. Загін «Червона Калина» відзначив своє 90-ліття від заснування у Стрию. За цей час багато членів пройшло рядами Загону, а в бурхливі воєнні часи багато з них поклато свої молоді голови, захищаючи Україну від ворогів. Група, яка пережила воєнні злидні, була змушена покинути рідні землі та переселитись в різні краї діаспори.

На жаль, вже не лишилося нікого з перших «калиняків», а з часом також почали відходити ті члени, які вступили до Загону по Другій світовій війні на нових поселеннях. Надія залишилась на нове покоління «калиняків», які відновили Загін в Україні після проголошення самостійності в 1991 р. Ряди наймолодших членів на еміграції також порідшали, і тут хочемо згадати двох останніх, які відійшли на Вічну Ватру в 2016 р. Це пл. сен. Ярослав Ставничий і пл. сен. Орест Качмарський.

Пл. сен. Ярко Ставничий народився в Стрию 13 лютого 1941 р. Як і багато інших родин, які були змушені покинути рідні землі під час Другої світової війни, опинився разом з мамою у Відні, а його батько загинув в Україні. Кілька років перебував з мамою в таборі біженців у Ляндеку, Австрія, а 1950 року їм вдалося виїхати до Америки.

Оселившись в Нью-Йорку, вступив до української школи при церкві св. Юра, пізніше вчився в Бруклінській технічній середній школі (Brooklyn Tech High School), а на вищі студії вступив до коледжу Міського університету Нью-Йорка (City College of the City University of New York), де в 1964 р. здобув ступінь бакалавра. Студії продовжував у Стоматологічній школі

Нью-Йоркського університету (New York University Dental School). В 1966 р. оженився з Олею Палюх і оселився в Ратерфорді, Н. Дж., де у молодій парі народився син Михайло.

Осягнувши в 1968 р. ступінь доктора стоматології, від 1968 до 1970 року проходив службу в американському війську, в Армійському стоматологічному корпусі (Army Dental Corps). Відтак відкрив свою стоматичну практику в Ратерфорді, Н. Дж., в якій працював до часу несподіваної смерті. Він також викладав у Стоматологічній школі університету Рутгерс (Rutgers University Dental School) та був членом багатьох професійних і громадських організацій. Був членом Управи Українського музею в Нью-Йорку та президентом і членом управи Українсько-американської професійної та бізнесової асоціації, а також членом Українсько-американської медичної асоціації Північної Америки.

Від дитинства був членом Пласту. Ставши старшим пластуном, вступив до Загону «Червона Калина», до якого належав до кінця свого життя. Був пластовим виховником, комендантом на пластових таборах, а також Отаманом Загону «Червона Калина» в 1977—1981 роках. Багато років був заступником голови організаційного комітету вечорниць «Червоної Калини».

Попри те, що Ярко був дуже зайнятий своєю стоматичною практикою, він завжди знаходив час на працю в Пласті та в багатьох громадських організаціях, де був активний і жертвенний.

Після короткої, але дуже складної боротьби з важкою недугою 24 грудня 2016 р. Ярко відійшов на Вічну Ватру. Похований на Українському католицькому цвинтарі Святого Духа в Кемпбелл Голл, Нью-Йорк.

Залишив у смутку дружину Олю та сина Михайла з родиною, братчиків Загону «Червона Калина» та багатьох друзів і знайомих.

А на початку того самого року, 8 січня, відійшов на Вічну Ватру близький друг Ярка, член Загону «Червона Калина» пл. сен. Орест Качмарський.

Орест народився в Дуклі, на Лемківщині, 27 червня 1941 р. Як і Ярко, був змушений разом з родиною тікати на захід, а з часом емігрував на сталий побут до Америки. Після закінчення студій вирішив вступити до американського війська, де служив 21 рік, осягнувши рангу підполковника 82-ої парашутної дивізії США (офіцер піхоти, логістики та закордонних справ). Знав шість мов.

Під час своєї військової кар'єри подорожував по різних країнах світу. Був призначений служити у Форт Беннінг, штат Джорджія, Форт Бреґг, штат Північна Кароліна, та в рамках U.S. Army Security Assistance Command у Вашингтоні. Відбув декілька турів у Німеччині і В'єтнамі. Також подорожував до Тайваню, Сінгапуру, Кореї, Філіппін, Пакистану та Іраку.

За заслуги для американського війська одержав такі нагороди: Легіон за заслуги (The Legion of Merit), медаль «Бронзова зірка» (the Bronze Star Medal), медаль «Заслужена служба» (Meritorious Service Medal), медаль «Повітря» (Air Medal), Почесна медаль армії (Army Commendation Medal), медаль «Служба у В'єтнамі» (Vietnam Service Medal) та медаль «Зразкова служба» (Army Good Conduct Medal).

До Пласту належав ціле своє життя, почавши від новачтва в Новому Ульмі, Німеччина. Довгі роки був пластовим виховником у станиці Нью-Йорк і на пластовій оселі «Вовча Тропа». Також був активним членом Загону «Червона Калина», до якого вписався після переходу до старшопластунства.

Помер у сні в своєму домі в Centreville, VA, 8 січня 2016 р. Його поховано зі всіма військовими почесностями на Арлінгтонському національному кладовищі, де зібралась його родина, друзі, приятелі та вояки, які прийшли віддати йому останню честь. Його дружина Марта відійшла на Вічну Ватру раніше — 2010 року. На похороні були присутні його діти: син Юрій з родиною, донька Дарія Дольницька з родиною та донька Анна Джонсон з родиною.

У своєму слові про батька син Юрій наголосив на великому прив'язанні Ореста до своєї родини, його шляхетних рисах характеру — чесність, жертвенність (заснував Фонд ім. Ореста і Марти Качмарських при Українському Музеї в Нью-Йорку), бажання допомогти, самодисципліна і працьовитість. Так його пам'ятає багато з його друзів-«калиняків» та інших, які мали приємність його знати.

Вічна їм пам'ять!

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ

ПЛ. СЕН. ЯРОСЛАВ СОКОЛИК

(17.04.1925—3.01.2017)

Народився покійний 17 квітня 1925 у Львові, де і почав пластувати. Перший пластовий табір відбув 1935 р. в Карпатах, коло села Підлюте. Згадував братчика Юрія Шухевича та сестричку Ульяну Старосольську. Згадував прогульку до табору «Сокіл» та відвідини Митрополита Андрея Шептицького у його літній резиденції. Мав він привітати Митрополита від новаків. Схвильований, забув вивчені слова.

Під час війни служив при артилерії в І Українській Дивізії Української Національної Армії. Після війни працював в Австрії для International Relief Organization (IRO — Міжнародна допомогова організація). Прибув до Канади у 1948 році сам, долучився до українського суспільно-громадського життя. Допомігав у створенні пластової станиці в Торонті, організуючи між іншим старших пластунів. Був один із перших пластунів, що отримав право їзди і, мабуть, не було старшої пластунки чи пластуна у Торонті, яких би не возив трочком (вантажівкою) на пластові прогульки, свята чи табори. Був виховником не лише у Пласті, помагав і на СУМ-івських таборах. Грав копаний м'яч і був першим «новоприбулим», якого вибрали до збірної провінції Онтаріо.

На початку 1950-х років пластуни в Торонті придбали судно, яке охрестили «Одеса». «Адміралом» став ст. пл. Богдан «Джек» Яців, а «капіта-

нами» ст. пл. Ярослав Соколик та ст. пл. Ігор Велигорський. У 1960-х роках, як сини почали виростати, пл. сен. Ярослав Соколик повернувся до виховної праці: був братчиком та гніздовим. 1969 року був командантом новацького табору «Зореппавці». Незабутнім для таборовиків було дивитися вночі по телевізії, як людина вперше ступає на поверхню Місяця, відвідувати військову летунську базу у Трентоні (сприяв відвідинам бази канадський українець ген. Й. Романів). В роках 1974—1976 пл. сен. Я. Соколик був станичним у Торонті.

У 1955 році Я. Соколик закінчив Раєрсонський політехнічний інститут, відділ механічної інженерії. Продовжував студії в Торонтонському університеті. Працював у великій машинобудівній індустрії, де добився посади головного інженера. Тривалий час викладав у технічному інституті індустріальний менеджмент та працював державним радником індустріальної технології. У 1993 р. Я. Соколик, який в той час викладав в коледжі Гамбер, уклав договір дружби та співпраці свого коледжу з Київським національним економічним університетом.

Пл. сен. Ярослав Соколик був довголітнім громадським діячем. Згадуємо тут лиш частинку його громадської праці. По закінченні студій став членом Товариства Українських Інженерів Канади. Довгі роки був головою Краєвої Управи та відділу в Торонті. Був редактором канадських чисел журналу «Вісті Українських Інженерів». Від 1980 до 1982 року був головою Канадської Асоціації Професійних Інженерів Онтаріо, одного з відділів у Торонті.

Від 1984 до 1994 року був головою Конгресу Українців Канади (КУК), відділ Торонто. Були це неймовірно насичені часи: Чорнобиль, 100-ліття поселення українців у Канаді, Комісія Дешен, суверенітет і незалежність України, відвідини Торонта президентом Л. Кравчуком... У 1988 був головою комітету святкувань 1000-ліття Хрещення України, який влаштовував Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) у Торонті під час їхнього 5-го Конгресу. У вересні 1992 р. з ініціативи Я. Соколика Посадник міста Торонта поїхав до Києва, де було укладено договір дружби між містами Торонто та Київ.

Коли почався натиск на українців у Канаді, покійний став засновником та першим головою Комісії захисту громадянських прав при КУК в 1986 році. Був співзасновником та членом управи міжнародної організації «Canadians for Justice» («Канадці за справедливість») та «Black Ribbon Day» («День чорної стрічки») (1986—1990).

В роках 1983—88 був головою комісії преси та інформації СКВУ. Пізніше, від 1993 до 1998, був генеральним секретарем Світового Конгресу Українців (СКУ). В тім самім часі був членом президії Української Всесвітньої Координацій-

ної Ради (УВКР). Від 1999 до 2011 року був головою епархіяльної управи Братства Українців Католиків у Канаді (БУКК). Впродовж багатьох років підтримував, крім інших, Національний Університет «Острозька Академія» та Гетьманський музей в Києві.

За свою громадську працю Ярослав Соколик одержав багато державних, церковних, військових та громадських відзначень та нагород. Поміж ними: з нагоди століття поселення Українців у Канаді (1991): як один зі ста визначних українців, які жили і працювали в громадах Канади в роках 1891—1991; Медалю Генерального Губернатора Канади Р. Гнатишина з нагоди 125-ліття Канади (1992); Пластове відзначення Орден Вічного Вогню в Золоті за громадську працю (1996); Орден св. Володимира за працю для Церкви і народу — нагороджений Святішим Патріархом Філаретом (2000); Медалю «За Заслуги» III ступеня — нагороджений президентом України Віктором Ющенком (2008); Медалю «За Заслуги» Спілки Офіцерів України, Медалю св. Володимира Світового Конгресу Українців...

2012 року пл. сен. Ярослав Соколик взяв участь у святкуванні 100-ліття Пласту у рідному Львові. Через 75 років знов відвідав Пластовий табір «Сокіл» у Карпатах. Брав участь у панахиді за поляглих пластуників та посвяченні копії першого пластового прапора. Був безмежно зворушений, коли попросили його прибити символічний цвях до держака новопосвяченого прапора.

Покійний був одружений з Оксаною, уродженою Бризгун, і Бог їх благословив двома синами — Всеволодом та Ігорем.

Ліворуч: пл. сен. Марта Кузьмович, Гр., та пл. сен. Оксана Бризгун Соколик, ПС. Праворуч: пл. сен. Галина Потюк, Гр., та пл. сен. Ярослав Соколик. Прапор тримає п. Богуслав Любів. Пластова оселя «Сокіл», 2012 р.

ФІЛАТЕЛІСТИЧНІ ВИДАННЯ ЮМПЗ 2017 – НОВА СТОРІНКА ПЛАСТОВОЇ ІСТОРІЇ

пл. сен. В'ячеслав Стебницький, V

У Пласті філателістичні, філокартинні та фалеристичні випуски мають дві функції: виховну та історичну. В архівних документах можна неодноразово зустріти роз'яснення проводу Пласту про потребу створення фотоальбомів, збирання відзнак (металевих чи інших) та філателістичних випусків (марок, листівок і конвертів).

Тож важливе місце завжди займали філателістичні і фалеристичні випуски. Колекціонування листівок, марок і конвертів спонукає вивчати як предмет збирання, так і предмети, події чи явища, що їх вони зображають; систематизувати, описувати збірки, знайомитися з іншими людьми для обмінів. Такі видання дають можливість вивчати історію Пласту, привертати до організації і загалом до України колекціонерів, зокрема й чужинецьких. Тому філателістичні випуски вже давно є традиційними для міжнародних пластових заходів.

Провід цьогогорічної ЮМПЗ в Німеччині не оминув нагоди випустити ювілейні видання з нагоди 105-ї річниці Пласту та 70-ліття Свята Весни в Міттенвальді.

Отже, з цієї нагоди підготовлено і видано 7 різних листівок, конверти, марки (колекційні і поштові), розроблено штемпелі, відзнаку.

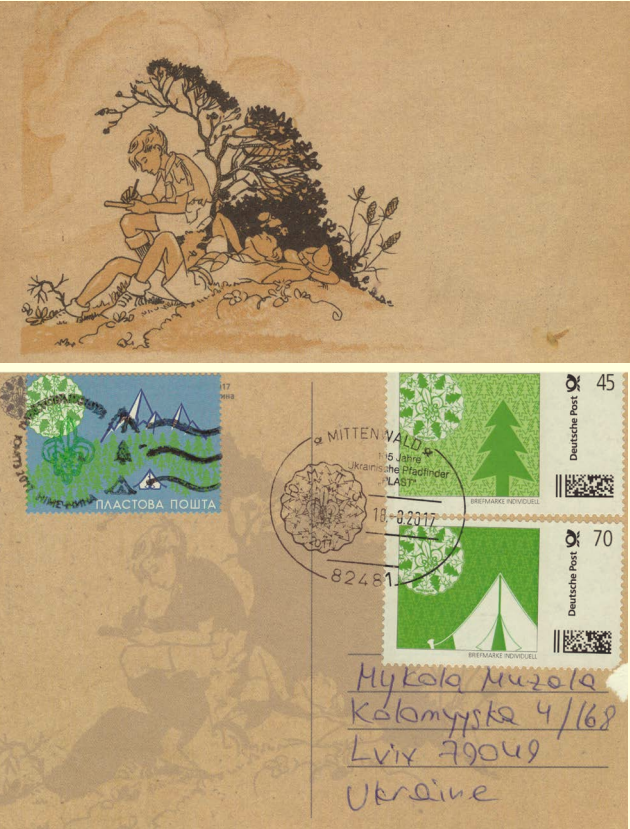
ЛИСТІВКИ

Перша листівка відтворює обкладинку книжечки учасника Ювілейного Свята Весни 1947 року. На ній намальовано містечко Міттенвальд, оточене горами. У правому нижньому куті зображено стилізовану пластову лілейку. Вгорі бачимо напис «Ювілейне Свято Весни 1947», внизу, меншим шрифтом — «Ukrainian Scout Jamboree».

Вгорі на звороті листівки зображено відзнаку ЮМПЗ 2017 та подано супровідний текст: «Ювілейна Міжкрайова Зустріч 2017. 12—19.08.2017. Гохлянд/Кенігсдорф. Німеччина. Обкладинка з Книжечки учасника Ювілейного Свята Весни в 1947 році». На тлі зворотної сторони листівки бачимо зображення квітки з таборової книжечки учасника Ювілейного Свята Весни 1947 року.

Друга листівка також відтворює історичну поштівку, видану з нагоди Ювілейного Свята Весни 1947 року. На ній зображено двох пластунів на природі: один лежить горілиць, другий щось малює у записнику. На звороті листівки зображено відзнаку ЮМПЗ 2017 та подано супровідний текст: «Ювілейна Міжкрайова Зустріч 2017. 12—19.08.2017. Гохлянд/Кенігсдорф. Німеччина. Оригінальний мотив поштівки Ювілейного Свята Весни в 1947 році». Тло звороту листівки повторює зображення лицевої сторони.

Третя листівка містить кольорове зображення відзнаки ЮМПЗ на темно-малиновому тлі. Автори відзнаки — пл. сен. Ірця Добрянська-Райндль та пл. сен. Міра Франкевич. Відзнака має форму пластової мандали і символізує наш пластовий світ — буття «серед лісу».

Четверта листівка має напис «Міттенвальд» на біло-синьому шаховому тлі в перспективі. Деякі літери слова художньо оформлені символами ЮМПЗ:

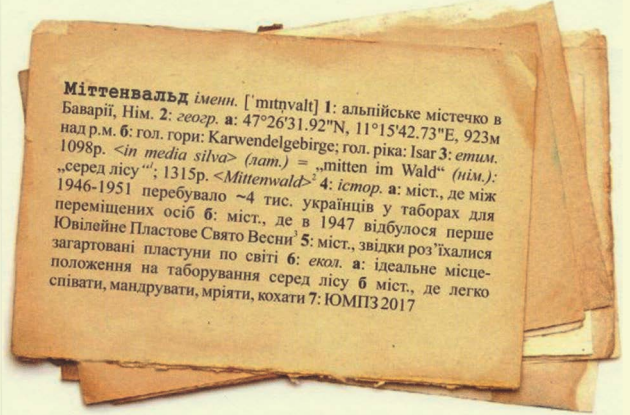
- «А» — смерека,
- «Л» — гори,
- «Д» — шатро.

Таке оформлення гармонійно поєднує дух історичного Свята в Міттенвальді з символами ЮМПЗ 2017.

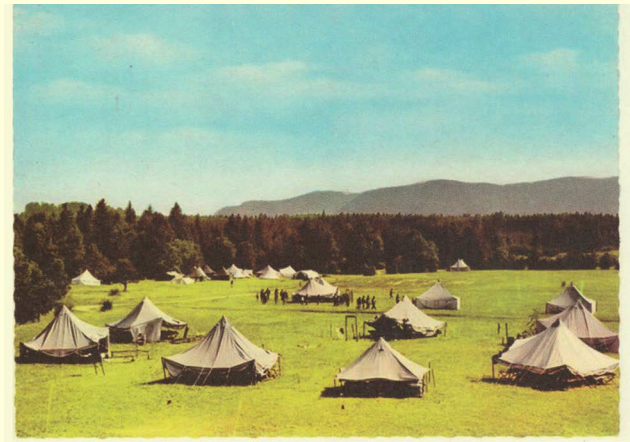

На п'ятій листівці бачимо металеву відзнаку Ювілейного Свята Весни в 1947 році. На відзнаці Святий Юрій на білому коні, тримаючи щит із зображенням тризуба, пробиває горло змієві-дракону; над св. Юрієм — напис «Свято весни», внизу дата «1947».

Шоста листівка імітує словникову статтю, надруковану на старому аркуші паперу. Стаття подає різні значення поняття «Міттенвальд»: загальне (альпійське містечко в Баварії), географічне розташування, походження назви, історичний опис з точки зору української громади і пластунів зокрема.

На сьомій листівці зображено фотографію пластового (скавтського) табору у Гохлянді коло Кенігсдорфу.

Зворотна сторона п'яти останніх листівок однакова. На ній зображено відзнаку ЮМПЗ 2017 та подано супровідний текст: «Ювілейна Міжкрайова Зустріч 2017. 12—19.08.2017 Гохлянд/Кенігсдорф. Німеччина».

Наклад листівок — 1000 прим. кожної. Друк офсетний. Розміри 10,5 x 14,5 см. Листівки розробила група «Філателія» оргкомітету ЮМПЗ. Художнє оформлення Міри Франкевич.

МАРКИ

З нагоди ЮМПЗ світ побачили марки двох типів: внутрішньо пластова і три власні (персоніфіковані) марки Пошти Німеччини.

Пластова марка фіолетового кольору містить зображення відзнаки та три символи ЮМПЗ 2017. Внизу справа білий напис: «Пластова пошта». Марка зубкована. Розмір 30x45 мм. Наклад 300 аркушів. Марки укладені на аркуш по 10 штук. Друк цифровий на папері з клейкою основою.

Аркуш, на якому розташовані марки, світло-фіолетового кольору; в лівому верхньому куті зображено відзнаку ЮМПЗ 2017, в право-

му куті текст: «Ювілейна Міжкрайова Зустріч 2017. 12—19.08.2017. Гохлянд/Кенігсдорф. Німеччина». Внизу справа білими літерами надруковано: «Пластова пошта». Крім того, на тлі марки можна побачити частини зображень символів ЮМПЗ 2017.

Спільно з поштою Німеччини у Міттенвальді Пласт видав три персоніфіковані (власні) поштові марки, номіналом 0,45 € (для надсилання поштівок в межах Німеччини), 0,70 € (для надсилання листів в межах Німеччини) та 0,90 € (для надсилання поштівок по світу)

На марках зображено один з символів ЮМПЗ. На зеленій марці номіналом 0,45 € зображено зелену смереку, на темно-зеленій номіналом 0,70 € — біле шатро, на блакитній марці номіналом 0,90 € — білі обриси гір. В лівому верхньому куті кожної марки вміщено відзнаку ЮМПЗ. Під символами ЮМПЗ німецькою мовою зазначено: «brief marke individuell» (персоніфікована марка, в Україні більш відома як «Власна марка»).

Справа від зображення вертикально вміщено вихідні дані: символ пошти Німеччини, напис «Deutsche Post» та номінал марки.

Розмір марок 30 x 55 мм. Наклад — по 80 аркушів кожної, 10 марок на аркуші. Друк цифровий на папері з клейкою основою. Дизайн марок виконав пл. сен. Борис Франкевич, V. Випуск марок уможливила фінансова допомога куреня «Лісові Чорти».

ШТЕМПЕЛІ І НАКЛЕЙКИ

Для погашення марок на листівках використовувався офіційний штемпель пошти Німеччини, приурочений ЮМПЗ 2017.

Офіційний штемпель німецької пошти (Deutsche Post AG) з нагоди 105-ліття Пласту датований 18.08.2017. У цей день в програмі ЮМПЗ передбачався тереновий змаг у Міттенвальді. Штемпель розробила Міра Франкевич. На штемпелі овальної форми зображено відзнаку ЮМПЗ і вказано дату погашення (18.08.2017). Вгорі по овалу напис «Mittenwald», внизу напроти цифрове значення: 82481 (поштовий індекс).

Справа від відзнаки текст німецькою мовою:
«105 Jahre Ukrainische Pfadfinder „PLAST“».

Крім офіційного поштового штемпеля при погашенні використовувався пластовий штемпель ЮМПЗ (двоколірний). На штемпелі чорним кольором по колу: «ЮМПЗ 2017 Німеччина Пластова пошта»; коло розірване з правого боку, де бачимо три символи ЮМПЗ. Посередині штемпеля — пластова лілейка зеленого кольору. Цим штемпелем погашувалися всі пластові (неофіційні) марки. Художнє оформлення зробив пл. сен. Борис Франкевич.

Крім того, для документів ЮМПЗ (посвідок вмілостей, посвідок учасників, офіційних листів) використовувався внутрішній штамп ЮМПЗ. Його відбитки також можна побачити на пластових листівках. Штамп триколірний, в центрі має зображення трьох символів ЮМПЗ (гори — сині, смереки — зелені, намет — синій). Навколо символів з лівої сторони внизу починається напис чорного кольору «Ювілейна Міжкrajова Пластова зустріч 2017 Німеччина». Внизу кола вміщено пластову лілейку синього кольору.

ПЛАСТОВА ПОШТА ЮМПЗ

Щоб відтворити традиції Ювілейного Свята Весни 1947 в Миттенвальді, на ЮМПЗ 2017 діяла таборова пошта, де учасники мали нагоду писати один одному по підборах. Всі листи отримували пластовий штамп ЮМПЗ.

Фото Тараса Щепаняка

Таборовими поштарями на Зустрічі були ст. пл. Ярема Гонт (Велика Британія), ст. пл. Александра Гамільтон (США) та ст. пл. гетьм. вірл. Олесь Фединська (США).

Учасники і гості ЮМПЗ мали також можливість вислати поштівки та листи додому або друзям по цілому світі.

Під час теренового змагу на одній з точок сидів таборовий поштар (подруга Олесь). Тут стояла офіційна поштова скринька, в яку збиралася вся пошта для погашення штемпелем пошти Німеччини і подальшого надсилання за адресами. Точка була розташована на місці старої пошти Миттенвальда.

Крім розісланих поштівок та листів на Зустрічі (прибл. 1500 штук) Пласт в Німеччині залишив 50 погашених поштівок для подальших аукціонів на добродійні цілі та по одному погашеному аркушу кожної марки для пластового архіву.

ФАЛЕРИСТИКА ЮМПЗ

Для учасників і гостей ЮМПЗ було виготовлено металеві відзнаки ЮМПЗ. Автори відзнаки — пл. сен. Ірця Добрянська-Райндль та пл. сен. Міра Франкевич. Відзнака (див. початок статті) викарбувана на металі способом штампування. Відзнаки були двох барв (різні суміші металів): золотиста (штампована латунь) — для учасників (400 шт.) і срібна (штамповане олово) — для гостей (600 шт.).

Діаметр відзнаки — 28 мм.

Дякую за інформацію та допомогу у написанні статті пл. сен. Б. Франкевичу, V

Листівки і марки ЮМПЗ 2017 від 1 грудня ц. р. можна придбати через онлайн-крамничку за адресою: www.umpz2017.de/shop

В журналі ЮМПЗ 2017 «Серед лісу» ви зможете прочитати відгуки і спомины про пережиття і пластові пригоди під час ЮМПЗ, а також інші публікації на цю тему. В новому виданні чимало фотоілюстрацій, то, може, й себе знайдете!

Замовляйте журнал на сторінці ЮМПЗ 2017
www.umpz2017.de/journal

**60 РОКІВ «ВОВКУЛАКІВ» ВЕДЕ НЕПОБОРНИЙ ДУХ
КОШОВОГО ЗАПОРІЗЬКОЇ СІЧІ ІВАНА СІРКА –
ДО МАНДРІВ, ПРИГОД, ТАБОРІВ ТА ПРАЦІ
З ПЛАСТОВИМ ЮНАЦТВОМ**

**ПЛАСТОВИЙ
ШЛЯХ**

ЩОКВАРТАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ ТА ІНФОРМАЦІЇ